

**Ministerstvo financí
České republiky**

**Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů
regulace k návrhu zákona, kterým se mění
některé zákony v souvislosti s podporou
výkonu práv akcionářů**

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje

Název návrhu zákona: Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou výkonu práv akcionářů

Zpracovatel / zástupce předkladatele:
Ministerstvo financí
Spolupředkladatel:
Ministerstvo spravedlnosti

Předpokládaný termín nabytí účinnosti:
10. června 2019, což je transpoziční termín směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/828 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů

Implementace práva EU: Ano

- Termín stanovený pro transpozici směrnice o podpoře dlouhodobého zapojení akcionářů: 10. června 2019 (pro transpozici článků 3a, 3b a 3c platí transpoziční termín 10. září 2019)
- Požadavky nad rámec požadavků stanovených předpisem: návrh zákona pouze stanoví procesní postupy, které jsou třeba k dosažení požadavků směrnice. V hlavních otázkách však návrh nad rámec požadavků předpisů EU nezachází.

2. Cíl návrhu zákona

Návrh zákona bude transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/828 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů, která novelizuje směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi.

Cílem směrnice je zajištění dlouhodobého působení akcionářů ve společnostech, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu. Tohoto cíle se směrnice snaží dosáhnout několika prostředky. Společnost bude mít podle směrnice právo znát svého akcionáře a skrze síť zprostředkovatelů (v ČR se jedná o obchodníky s cennými papíry, úvěrové instituce a centrálního depozitáře cenných papírů) se dozvědět, kdo je k rozhodnému dni jejím akcionářem.

Zavádí se postupy, které mají vést k vyšší transparentnosti institucionálních investorů, jako jsou pojišťovny oprávněné poskytovat životní pojištění, zajišťovny oprávněné poskytovat životní pojištění, správce aktiv (v ČR obchodník s cennými papíry, který má mezi hlavními povolenými činnostmi obhospodařování majetku zákazníka, banka, má-li obhospodařování majetku zákazníka povoleno v licenci, a obhospodařovatel investičních fondů a zahraničních investičních fondů oprávněný přesáhnout rozhodný limit, resp. oprávněný obhospodařovat standardní fondy nebo srovnatelné zahraniční investiční fondy), a poradci pro hlasování. Dále směrnice zajišťuje akcionářům možnost vyjádřit se k odměňování členů volených orgánů a případně dalších osob ve vrcholném vedení kotované společnosti. Kotovaná společnost je povinna vypracovat politiku odměňování, jež podléhá schválení valnou hromadou, a dále vyhotovit zprávu o odměňování obsahující odměny jednotlivých členů orgánů společnosti, která je rovněž předkládána valné hromadě.

Konečně směrnice stanoví, že významné transakce se spřízněnými stranami podléhají schválení vybraným orgánem kotované společnosti a musí být uveřejněny.

3. Agregované dopady návrhu zákona
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ne
Návrh zákona nemá dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty.
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne
Návrh zákona nemá dopad na mezinárodní konkurenceschopnost ČR.
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano
Návrh zákona zavede povinnosti pro schovatele cenných papírů, což může vést k nárůstu nákladů na držení cenných papírů pro druhé osoby. Kotovaným akciovým společností budou uloženy některé nové povinnosti (vyhotovení politiky odměňování a zprávy o odměňování, či povinnost schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami), což si vyžádá vynaložení určitých nákladů ze strany společností a dojde rovněž k administrativnímu zatížení těchto subjektů.
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne
Návrh zákona nemá dopad na územní samosprávné celky.
3.5 Sociální dopady: Ne
Navrhovaná právní úprava nemá sociální dopady.
3.6 Dopady na spotřebitele: Ne
Návrh zákona nemá dopad na spotřebitele.
3.7 Dopady na životní prostředí: Ne
Návrh zákona nemá dopad na životní prostředí.
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne
Návrh zákona nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů.
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne
Návrh zákona nemá dopad na výkon státní statistické služby.
3.10 Korupční rizika: Ne
Návrh zákona nemá dopad ve vztahu ke korupčním rizikům.
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne
Návrh zákona nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

A. OBECNÁ ČÁST

A. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA)

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

1. 1. Název

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou výkonu práv akcionářů

1. 2. Definice problému

Důvodem pro předložení návrhu zákona je závazek České republiky transponovat do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2017/828 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů (dále jen „směrnice“ nebo „směrnice o podpoře dlouhodobého zapojení akcionářů“).

Na půdě EU byly vyhodnocovány problémy s dlouhodobým zapojením akcionářů do fungování společností obchodovaných na regulovaných trzích. Akcie těchto společností jsou často drženy prostřednictvím složitých řetězců schovatelů, což může ztěžovat výkon práv akcionářů a může představovat problém se zapojením akcionářů. Dalším problémem je, že společnosti nejsou často schopny identifikovat své akcionáře, proto směrnice zavádí právo emitenta identifikovat své akcionáře. Dále je spatřován problém v transparentnosti rozhodování institucionálních investorů a správců aktiv. Problematická je i oblast odměňování v kotovaných společnostech. V řadě členských států nemohou akcionáři ovlivňovat výši odměn členů volených orgánů a vrcholného managementu, což není žádoucí, navíc odměňování těchto osob není transparentní. Konečně kotované společnosti realizují transakce se spřízněnými stranami, u kterých existuje vysoké riziko, že dojde k poškození společností samotných, menšinových akcionářů a zprostředkovaně i třetích osob.

Cílem směrnice je zajištění dlouhodobého působení akcionářů ve společnostech, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu. Tohoto cíle se směrnice snaží dosáhnout několika prostředky. Společnost bude mít podle směrnice právo znát svého akcionáře a skrze síť zprostředkovatelů (v ČR se jedná o obchodníky s cennými papíry, úvěrové instituce a centrálního depozitáře cenných papírů) se dozvědět, kdo je k rozhodnému dni jejím akcionářem. Zavádí se postupy, které mají vést k vyšší transparentnosti institucionálních investorů, jako jsou pojišťovny oprávněné poskytovat životní pojištění, zajišťovny oprávněné poskytovat životní pojištění, správce aktiv (v ČR obchodník s cennými papíry, který má mezi hlavními povolenými činnostmi obhospodařování majetku zákazníka, banka, má-li obhospodařování majetku zákazníka povoleno v licenci, a obhospodařovatel investičních fondů a zahraničních investičních fondů oprávněný přesáhnout rozhodný limit, resp. oprávněný obhospodařovat standardní fondy nebo srovnatelné zahraniční investiční fondy), a poradci pro hlasování. Dále směrnice zajišťuje akcionářům možnost vyjádřit se k odměňování členů volených orgánů a dalších osob ve vrcholném vedení kotované společnosti. Kotovaná společnost je povinna vypracovat politiku odměňování, jež podléhá schválení valnou hromadou, a dále vyhotovit zprávu o odměňování obsahující odměny jednotlivých členů orgánu společnosti, která je rovněž předkládána valné hromadě. Konečně směrnice stanoví, že významné transakce se spřízněnými stranami podléhají schválení vybraným orgánem kotované společnosti a musí být uveřejněny.

1. 3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Vzhledem ke skutečnosti, že současná česká právní úprava není v souladu se všemi požadavky, které jsou vymezeny směrnicí, je nezbytné, aby jednotlivá ustanovení obsažená ve směrnici byla transponována do českého právního řádu. Transpozice směrnice se předpokládá přijetím zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou výkonu práv akcionářů, a to zejména zákon č. 256/2004, o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „ZPKT“).

1. 4. Identifikace dotčených subjektů

Mezi tzv. dotčené subjekty, na které budou mít zvažované varianty dopad, se řadí především:

- akciové společnosti, jejichž akcie jsou obchodovány na regulovaném trhu – dojde k posílení práva na informace o identitě akcionářů a k rozšíření možností předávání informací o konání valné hromady a pořadu jednání akcionářům. Dále se na ně bude vztahovat povinnost vyhotovit politiku odměňování a každoročně i zprávu o odměňování, jejich transakce se spřízněnými stranami budou podléhat schválení a uveřejnění;
  - o Přestože podle zprávy o hodnocení dopadů návrhu směrnice z roku 2014 bylo v příslušném roce v České republice 17 kotovaných akciových společností se sídlem v České republice (srov. stranu 104), v současné době je takových společností v České republice pouze 16 (v nedávné době přestala být obchodovaná Česká spořitelna a. s.) a jde o následující subjekty: ČEZ, a. s., E4U a. s., ENERGOAQUA, a. s., Jáchymov Property Management, a. s., KAROSERIA, a. s., Kofola ČeskoSlovensko a. s., Komerční banka, a. s., MONETA Money Bank, a. s., O2 Czech Republic a. s., Philip Morris ČR a. s., Pražské služby, a. s., RMS Mezzanine, a. s., TESLA KARLÍN, a. s., TOMA, a. s., UNIPETROL, a. s., a Vítkovice, a. s.
- akcionáři společností obchodovaných na regulovaných trzích – dojde k posílení práva být informován o konání valné hromady;
- institucionální investor, kterým se podle úpravy myslí tuzemská pojišťovna, pojišťovna ze třetí země, tuzemská zajišťovna a zajišťovna ze třetí země –nově bude povinna vypracovávat zprávu o zapojení do činnosti emitenta;
- obchodník s cennými papíry a banka jako schovatelé budou zatíženi dalšími povinnostmi v rámci informování emitenta o akcionářích a také předávání informací od akcionáře emitentovi;
- obhospodařovatel investičních fondů a zahraničních investičních fondů oprávněný přesáhnout rozhodný limit, resp. oprávněný obhospodařovat standardní fondy nebo srovnatelné zahraniční investiční fondy, bude zatížen povinností zveřejnit, jak odpovídají hlavní prvky jeho strategie profilu a délce trvání závazků, především dlouhodobých, nebo vysvětlit, proč takovou zprávu neuveřejní;
- poradci pro hlasování budou povinni uveřejňovat kodex chování, nebo vysvětlit, proč jej neuveřejní.

1. 5. Popis cílového stavu

Cílem navrhované právní úpravy je dosažení souladu právních předpisů ČR a EU na základě transpozice směrnice o podpoře dlouhodobého zapojení akcionářů, a tedy zajištění

dlouhodobého působení akcionářů ve společnostech, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu.

1. 6. Zhodnocení rizika

Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementovat evropské předpisy do českého právního řádu tak, aby byl v souladu s evropskou regulací. V případě netransponování směrnice by se Česká republika vystavovala riziku zahájení řízení pro porušení čl. 258 a čl. 260 Smlouvy o fungování Evropské unie.

1. 7. K průběhu vyjednávání směrnice

Za Českou republiku byl návrh směrnice vyjednáván zástupci Ministerstva spravedlnosti. Rámcová pozice, jakož i instrukce na jednotlivá jednání byly zaslány meziresortní koordinační skupině ministerstva k připomínkám. Připomínky uplatňovalo zejména Ministerstvo financí (především k článkům 3a až 3k), dále Česká národní banka a Úřad vlády.

Česká republika od počátku souhlasila s obecnými cíli návrhu. Měla však jisté obavy, zda původní návrh v předložené podobě skutečně mohl přispět k prosazení deklarovaných cílů, neboť v některých aspektech nezohledňoval v plné míře realitu fungování finančních trhů a řízení společností. Přes tyto počáteční pochybnosti se však Česká republika od počátku vyjednávání předmětného návrhu stavěla ke spolupráci s předsednictvími, Komisí a ostatními členskými státy v rámci pracovních skupiny velmi aktivně a konstruktivně, čímž se podařilo upravit původní obsah problematických článků do akceptovatelného znění, které by mohlo v praxi přinést hledané přínosy.

Mezi hlavní priority České republiky patřily následující body:

- Česká republika trvala na znění čl. 3a odst. 1 a odst. 4a (jde-li o právo společnosti na identifikaci akcionářů) navrženém Radou a odmítala návrh Evropského parlamentu na vypuštění hranice 0,5 % akcií nebo hlasovacích práv pro vznik povinnosti identifikace. Uvedenou hranici Česká republika považovala za vyvážený kompromis eliminující nadbytečnou zátěž dotčených subjektů. Tato hranice zůstala v návrhu zachována.
- Česká republika se obávala nemožnosti praktické vymahatelnosti povinností uložených zprostředkovatelům (intermediaries) ze třetích zemí [viz čl. 1 písm. d) kapitoly 1a – nově vkládaný odst. 5 + čl. 3e]. Opakovaně na tuto problematiku upozorňovala, nicméně s ohledem na pozici ostatních členských států v Radě již při schvalování mandátu pro zahájení dialogů s Evropským parlamentem dne 25. března 2016 tuto regulaci v rámci kompromisu akceptovala.
- Česká republika nechtěla zatěžovat institucionální investory a správce aktiv nad míru nezbytnou, proto také při vyjednávání prosazovala, aby tyto subjekty musely uveřejňovat způsob hlasování pouze v těch kotovaných akciových společnostech, v nichž drží alespoň 1 % hlasovacích práv. Přestože se danou procentuální hranici nepodařilo v návrhu zachovat, i kompromisní návrh, který se nakonec prosadil, zohlednil pozici České republiky. Konečná podoba čl. 3g odst. 1 písm. b) stanoví, že institucionální investoři a správci aktiv nemusí uveřejňovat informace o hlasech, které jsou nevýznamné vzhledem k předmětu hlasování nebo velikosti podílu ve společnosti.
- Přestože původně Česká republika nesouhlasila s odkazy na Corporate social responsibility, v rámci dosažení kompromisního textu je respektovala. Česká republika

proti těmto odkazům brojila s obavami, že povedou k další administrativní zátěži a vyšším nákladům na straně institucionálních investorů i kotovaných akciových společností.

- Česká republika nesouhlasila s oprávněním Komise k přijímání aktů v přenesené působnosti (delegated acts ve smyslu čl. 290 SFEU) – viz čl. 3a odst. 8, čl. 3b odst. 6 a čl. 3c odst. 3, jak navrhoval Evropský parlament. Namísto toho podporovala přístup spočívající v oprávnění Komise k přijímání prováděcích předpisů (implementing acts ve smyslu čl. 291 SFEU). Česká republika se obávala, aby na Komisi nepřešlo příliš pravomocí. V rámci vyjednávání se tuto prioritu České republiky podařilo prosadit.
- Česká republika prosazovala, aby obsah politiky odměňování byl zeštíhlen a aby nemusela být příliš často předkládána valné hromadě ke schválení; ČR brojila proti periodickému schvalování politiky odměňování, aniž by došlo k její podstatné změně. Tím se chtělo zamezit přílišnému zatížení kotovaných společností. V Radě se však prosadila odlišná pozice. V rámci dosažení kompromisu s Evropským parlamentem byla dokonce lhůta pro nezbytnost opětovného schválení politiky odměňování zkrácena (původních pět let bylo sníženo na čtyři roky – čl. 9a odst. 5). Pozici České republiky se nepodařilo prosadit.
- Česká republika nesouhlasila s povinným ověřováním obsahu zprávy o odměňování (čl. 9b odst. 5 poslední věta). Česká republika však byla v Radě přehlasována. V této věci Česká republika vedla i bilaterální jednání s Komisí, která Českou republiku ujistovala, že přezkum ze strany auditora má být formální, nikoli věcný.
- Česká republika nesouhlasila, aby v rámci návrhu této směrnice byla řešena úprava tzv. Country-by-country reportingu (CBCR), což požadoval Evropský parlament. Tento pozměňovací návrh Evropského parlamentu celý proces vyjednávání této směrnice pozdržel. Nakonec však s ohledem na pozici Rady Evropský parlament od pozměňovacího návrhu ustoupila a problematika CBCR se řeší v rámci jiného předpisu. Pozice České republiky se tedy prosadila.

2. NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ

Směrnice je v režimu minimální harmonizace a členské státy mají stanoven minimální standard, co musí do svého právního řádu zavést, ovšem mohou působnost směrnice i rozšířit. Směrnice dále umožňuje členským státům v řadě otázek využít tzv. diskreční oprávnění a zvolit variantu řešení, která bude nejlépe odpovídat národním podmínkám.

DISKRECE SMĚRNICE O PODPOŘE DLOUHODOBÉHO ZAPOJENÍ AKCIONÁŘŮ

OBLAST	ČLÁNEK	TEXT DISKRECE	Č. DISK.
Kapitola I Obecná ustanovení	Čl. 1 odst. 1	1. Tato směrnice stanoví požadavky související s výkonem některých práv akcionářů, jež jsou spojena s akciemi s hlasovacím právem, na valné hromadě společností, které mají sídlo v členském státě a jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu umístěném nebo provozovaném v členském státě. Tato směrnice stanoví rovněž specifické požadavky, jež mají za cíl podpořit zapojení	1.

		akcionářů, zejména v dlouhodobém horizontu. Tyto specifické požadavky se týkají identifikace akcionářů, předávání informací, usnadnění výkonu práv akcionářů, transparentnosti institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování, odměňování členů orgánu společnosti a transakcí se spřízněnými stranami	
Kapitola I Obecná ustanovení	Čl. 2 písm. i) bod iii)	i) „členem orgánu společnosti“: i) člen správního, řídicího nebo dozorčího orgánu společnosti, ii) generální ředitel, a pokud tato funkce ve společnosti existuje, zástupce generálního ředitele, nejsou-li členy správního, řídicího ani dozorčího orgánu společnosti, iii) další osoby, které vykonávají funkce podobné funkcím uvedeným v bodech i) nebo ii), pokud tak určí členský stát;	2.
Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3a odst. 1 druhá věta	1. Členské státy zajistí, aby společnosti měly právo identifikovat své akcionáře. Členské státy mohou stanovit, že společnosti se sídlem na jejich území mohou identifikaci vyžadovat pouze ve vztahu k akcionářům, kteří drží více než určitý procentní podíl akcií nebo hlasovacích práv. Tento procentní podíl nesmí překročit 0,5 %.	3.
Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3a odst. 3 druhý pododstavec	Členské státy mohou společně umožnit, aby požádaly centrálního depozitáře cenných papírů nebo jiného zprostředkovatele nebo poskytovatele služby, aby shromažďoval informace o totožnosti akcionářů, a to i od zprostředkovatelů v řetězci zprostředkovatelů, a předával tyto informace společnosti.	4.
Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3a odst. 3 třetí pododstavec	Členské státy mohou navíc stanovit, že zprostředkovatel na žádost společnosti nebo třetí strany určené společností bezodkladně sdělí společnosti údaje o dalším zprostředkovateli v řetězci zprostředkovatelů.	5.
Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3a odst. 4 třetí pododstavec	Členské státy mohou právním předpisem stanovit zpracování osobních údajů akcionářů i pro jiné účely.	6.

Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3c odst. 2 druhý pododstavec druhá věta	Členské státy zajistí, aby akcionář nebo jím určená třetí strana mohli po skončení valné hromady alespoň na požádání získat potvrzení, že jejich hlasy byly společností řádně zaznamenány a započítány, pokud již nemají tuto informaci k dispozici. Členské státy mohou stanovit lhůtu pro podání žádosti o toto potvrzení. Tato lhůta nesmí být delší než tři měsíce ode dne hlasování.	7.
Kapitola Ia Identifikace akcionářů, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů	Čl. 3d odst. 3	3. Členské státy mohou zprostředkovatelům zakázat účtování poplatků za služby poskytované podle této kapitoly.	8.
Kapitola Ib Transparentnost institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování	Čl. 3g odst. 2 druhá věta	2. Informace uvedené v odstavci 1 jsou bezplatně dostupné na internetových stránkách institucionálního investora nebo správce aktiv. Členské státy mohou požadovat, aby se informace uveřejňovaly bezplatně jinými prostředky, které jsou snadno dostupné on-line.	9.
Kapitola Ib Transparentnost institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování	Čl. 3h odst. 3 první pododstavec druhá věta	3. Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku jsou bezplatně dostupné na internetových stránkách institucionálního investora a jsou každoročně aktualizovány, ledaže nedojde k žádné podstatné změně. Členské státy mohou požadovat, aby se tyto informace zpřístupnily bezplatně jinými prostředky, které jsou snadno dostupné on-line.	10.
Kapitola Ib Transparentnost institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování	Čl. 3i odst. 2 první pododstavec	2. Členské státy mohou stanovit, že informace uvedené v odstavci 1 se uveřejňují společně s výroční zprávou podle článku 68 směrnice 2009/65/ES nebo článku 22 směrnice 2011/61/EU či v pravidelných sděleních dle čl. 25 odst. 6 směrnice 2014/65/EU.	11.
Kapitola Ib Transparentnost institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování	Čl. 3i odst. 3	3. V případě, kdy správce aktiv nespravuje aktiva s možností vlastního uvážení ve vztahu k jednotlivým klientům, mohou členské státy požadovat, aby informace oznamované podle odstavce 1 byly poskytnuty rovněž ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost.	12.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9a odst. 3	3. Členské státy však mohou stanovit, že hlasování na valné hromadě o politice odměňování má poradní funkci. V takovém případě společnost vyplácí odměnu svým členům orgánu společnosti pouze v souladu	13.

		s politikou odměňování, která byla předložena k hlasování na valné hromadě. V případě, že valná hromada odmítne navrženou politiku odměňování, předloží společnost k hlasování na následující valné hromadě revidovanou politiku.	
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9a odst. 4 první pododstavec	4. Členské státy mohou společně umožnit, aby se za výjimečných okolností dočasně odchýlily od politiky odměňování, pokud politika obsahuje procedurální podmínky, za nichž se lze odchýlit, a konkretizuje, od kterých prvků politiky se lze odchýlit.	14.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9b odst. 3 třetí pododstavec	Členské státy mohou právním předpisem stanovit zpracování osobních údajů členů orgánu společnosti i pro jiné účely.	15.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9b odst. 4 druhý pododstavec	V případě malých a středních podniků ve smyslu čl. 3 odst. 2 a 3 směrnice 2013/34/EU však členské státy mohou jako alternativu k hlasování stanovit, aby zpráva o odměňování za poslední účetní období byla předložena k diskusi na řádné valné hromadě jako zvláštní bod programu. Společnost v následující zprávě o odměňování vysvětlí, jakým způsobem byla diskuse na valné hromadě zohledněna.	16.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 1 druhý pododstavec	Při vymezení významných transakcí členské státy stanoví jeden nebo více kvantitativních ukazatelů založených na dopadu transakce na finanční pozici, příjmy, aktiva, kapitalizaci včetně vlastního kapitálu nebo obrát společnosti, anebo zohlední povahu transakce a postavení spřízněné strany.	17.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 1 třetí pododstavec	Členské státy mohou pro použití odstavce 4 přijmout odlišné definice významnosti než pro použití odstavců 2 a 3 a mohou definice rozlišovat podle velikosti společnosti.	18. a 19.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 3 první a druhý pododstavec	3. Členské státy mohou stanovit, že k veřejnému oznámení podle odstavce 2 se připojí zpráva posuzující, zda daná transakce je či není spravedlivá a přiměřená z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů, a objasňující východiska, na nichž je založena, spolu s používanými metodami. Uvedenou zprávu vypracuje: a) nezávislá třetí strana; b) správní nebo dozorčí orgán společnosti; nebo c) výbor pro audit či jiný výbor, jehož většinu tvoří nezávislí členové orgánu společnosti.	20.

Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 4 první a druhý pododstavec	4. Členské státy zajistí, aby významné transakce se spřízněnými stranami byly schvalovány valnou hromadou nebo správním či dozorčím orgánem společnosti v souladu s postupy, které zabrání spřízněné straně využít jejího postavení a poskytují odpovídající ochranu zájmům společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnými stranami, včetně menšinových akcionářů. Členské státy mohou stanovit, že akcionáři mají právo hlasovat na valné hromadě o významných transakcích, jež byly schváleny správním či dozorčím orgánem společnosti, se spřízněnými stranami.	21.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 4 čtvrtý pododstavec	Členské státy mohou umožnit akcionáři, který je spřízněnou stranou, aby se účastnil hlasování, pokud vnitrostátní právní předpisy poskytují dostatečné záruky, které se uplatní před hlasováním či v jeho průběhu, na ochranu zájmů společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů, tím, že zabraňují spřízněné straně, aby schválila transakci i přes nesouhlasný názor většiny akcionářů, kteří nejsou spřízněnými stranami, nebo nesouhlasný názor většiny nezávislých členů orgánu společnosti.	22.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 5 druhý pododstavec	Členské státy však mohou stanovit, že společnosti uplatňují požadavky uvedené v odstavcích 2, 3 nebo 4 na transakce uzavřené v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek.	23.
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 6	6. Členské státy mohou vyjmout nebo umožnit společnostem vyjmout z požadavků podle odstavců 2, 3 a 4: a) transakce uzavřené mezi společností a jejími dceřinými společnostmi za předpokladu, že jsou zcela vlastněné nebo že žádná další spřízněná strana společnosti nemá v dceřiné společnosti žádný podíl anebo že vnitrostátní právo stanoví pro takové transakce odpovídající ochranu zájmů společnosti, dceřiné společnosti a jejich akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů; b) jasně definované druhy transakcí, v jejichž případě vnitrostátní právo vyžaduje souhlas valné hromady, za předpokladu, že příslušné právní předpisy výslovně upravují a přiměřeně chrání spravedlivé zacházení se všemi akcionáři a zájmy společnosti a akcionářů, kteří nejsou	24.

		<p>spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů;</p> <p>c) transakce týkající se odměňování členů orgánu společnosti nebo některých složek odměny členů orgánu společnosti poskytnuté nebo splatné v souladu s článkem 9a;</p> <p>d) transakce uzavřené úvěrovými institucemi na základě opatření zaměřených na ochranu jejich stability a přijatých příslušným orgánem odpovědným za obezřetnostní dohled ve smyslu práva Unie;</p> <p>e) transakce nabízené všem akcionářům za stejných podmínek, při nichž je zajištěno rovné zacházení se všemi akcionáři i ochrana zájmů společnosti.</p>	
Kapitola II Valná hromada akcionářů	Čl. 9c odst. 7 druhá věta	7. Členské státy zajistí, aby společnosti veřejně oznámily významné transakce uzavřené mezi spřízněnou stranou společnosti a dceřinou společností této společnosti. Členské státy mohou rovněž stanovit, že k takovému oznámení se připojí zpráva posuzující, zda daná transakce je či není spravedlivá a přiměřená z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů, a vysvětlující úvahy, na nichž je založena, spolu s používanými metodami. Výjimky stanovené v odstavci 5 a 6 se použijí také na transakce uvedené v tomto odstavci.	25.

Diskrece směrnice o podpoře dlouhodobého zapojení akcionářů

V následující části jsou v rámci hodnocení dopadů regulace popsány jednotlivé diskrece dané směrnicí včetně návrhů řešení a vyhodnocení variant. Národní diskrece byly konzultovány prostřednictvím konzultačního materiálu uveřejněného na internetových stránkách Ministerstva financí, kde byl publikován dne 23. srpna 2017, a na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti, kde byl publikován dne 24. srpna 2017, s termínem pro odpovědi do 2. října 2017. Informace o publikaci konzultačního materiálu byla rovněž rozeslána na e-mailové adresy akciových společností se sídlem v ČR, jejichž akcie jsou obchodovány na regulovaném trhu, Centrálnímu depozitáři cenných papírů a schovatelům, kteří provádí obchody na účtech zákazníků u Centrálního depozitáře, a zároveň byly osloveny profesní asociace, a to Česká bankovní asociace a Asociace pro kapitálový trh. Materiál byl rovněž zaslán České národní bance, Svazu průmyslu a dopravy České republiky, Hospodářské komoře České republiky, Českomoravské konfederaci odborových svazů, Komoře auditorů České republiky a Komoře daňových poradců České republiky. Veřejné konzultace se zúčastnilo 7 subjektů. Na konzultaci odpověděl 1 akademik, 1 organizace zaměstnavatelů, 2 banky, centrální depozitář, Asociace pro kapitálový trh

České republiky a Česká národní banka. Souhrn odpovědí zúčastněných respondentů je uveden u těch otázek, které jsou v rámci hodnocení dopadů regulace nastíněny.

1. Rozšíření oblasti působnosti

Nově znějící článek 1 odst. 1 směrnice rozšiřuje vymezení působnosti směrnice, ovšem pouze o oblasti, kterým se nově směrnice bude věnovat, jako je politika odměňování nebo požadavky transparentnosti na některé subjekty. Směrnice ovšem nezakazuje státům, aby rozšířily působnost směrnice i na další subjekty na trhu, na které se tato směrnice nevztahuje. Tato otázka tedy souvisí s působností směrnice.

V úvahu přichází zejména rozšíření působnosti pravidel směrnice na nekotované akciové společnosti nebo na kapitálové společnosti obecně (společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti). Představitelné je například rozšíření pravidla usnadňujícího výkon práv akcionářů, především povinnosti zasílat v případě elektronického hlasování elektronické potvrzení o přijetí hlasů osobě, která hlasovala, nebo právo akcionáře po skončení valné hromady alespoň na požádání získat potvrzení, že byly jeho hlasy řádně zaznamenány a započítány (čl. 3c odst. 2 směrnice). Dále by bylo možné uvažovat o uložení povinnosti vyhotovovat politiku odměňování a zprávu o odměňování všem akciovým, resp. kapitálovým společnostem (čl. 9a a 9b směrnice), či o možnosti uložit jim povinnost schvalovat transakce se spřízněnými stranami.

Dále jsou zde určitá specifika českého trhu, jako jsou například penzijní společnosti založené podle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, které by materiálně mohly být vnímány tak, že by pod pravidla daná směrnicí měly spadat.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – zachování současné oblasti působnosti pravidel směrnice

Využití varianty 0 by znamenalo, že zákon transponující směrnicí bude dopadat pouze na subjekty, u kterých tak předpokládá směrnice.

- **varianta 1** – rozšíření oblasti působnosti pravidel směrnice

Tato varianta by znamenala, že dojde k rozšíření působnosti pravidel směrnice i na další subjekty, než jak požaduje směrnice.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Při transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi (dále jen „původní směrnice“) byla pravidla daná původní směrnicí ve většině případů vztažena ke všem kapitálovým společnostem. Pouze ve výjimečných případech byla zvolena transpozice do ZPKT vztahující se pouze na akciové společnosti, jejichž akcie jsou obchodovány na regulovaném trhu.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Domníváte se, že by měla být působnost směrnice širší a dopadat i na další společnosti, než jen na společnosti s kótovanými akciemi?

Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů, přičemž se všichni shodně domnívají, že by zákon, který bude směrnici implementovat do českého práva, neměl dopadat na jiné společnosti, než na kótované. Jeden z respondentů upozorňuje, že by zároveň měly být z působnosti vyňaty subjekty tam, kde to směrnice umožňuje (např. speciální fond nebo fond kvalifikovaných investorů). Jeden z respondentů uvádí, že by úprava neměla dopadat na nekótované akcie, neboť důvody, pro které jsou akcie zaknihovány u centrálního deponitáře cenných papírů, mohou být jiné než u kótovaných akcií.

Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Jaké jsou důvody pro zachování působnosti směrnice, případně pro její rozšíření?

Respondenti jako důvody pro zachování působnosti směrnice uváděli zbytečnou administrativní zátěž pro ostatní obchodní společnosti, na něž se směrnice nevztahuje, neboť je podle jejich názoru správné menší společnosti méně zatěžovat a v rozšíření působnosti směrnice nevidí větší přidanou hodnotu pro dlouhodobé zapojení akcionářů. Dále se domnívají, že u obchodních společností, jejichž akcie nejsou kótovány, je vztah s akcionáři přirozeně těsnější i bez zavedení dodatečných povinností.

Dva respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Měla by se pravidla daná směrnicí vztahovat i na penzijní společnosti a jaké dopady by takové rozšíření mohlo mít?

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti, kteří uvedli, že směrnice by se neměla vztahovat na penzijní společnosti. Svoji odpověď jeden respondent zdůvodnil tím, že akcionáři penzijních společností jsou většinou banky a pojišťovny, které nemají problém s výkonem svých práv a akcionářská struktura je konsolidovaná.

Ostatní respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Na koho jiného se domníváte, že by se pravidla daná směrnicí měla vztahovat?

57 % respondentů shodně uvedlo, že by se směrnice neměla vztahovat na nikoho dalšího. Zbývajících 43 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Vzhledem k výsledku konzultace, kdy se respondenti domnívají, že není vhodné rozšiřovat působnost směrnice, a rovněž proto, že by rozšíření pravidel směrnice i na nekótované společnosti vedlo k jejich neúměrnému zatížení, jež by nebylo vyváжено dostatečnými výhodami plynoucími ze zavedení předmětných povinností (navíc v nekótovaných společnostech zpravidla nenastávají problémy, jež reguluje směrnice a jež jsou typické pro kótované společnosti), se navrhuje využít variantu 0, tedy nerozšiřovat pravidla směrnice i na další subjekty. Nadále zůstanou zachována práva a povinnosti, která jsou kladena obecně na všechny společnosti; pouze u těch, kde to vyžaduje směrnice, budou subjektům přiznána další práva a uloženy další povinnosti, čímž budou dále šetřena práva nekótovaných společností a přesto bude dosaženo požadavku směrnice.

2. Rozšíření okruhu osob, na něž budou dopadat pravidla směrnice

Článek 2 písm. i) směrnice vymezuje pojem člena orgánu společnosti, který má hlavní význam pro nové články 9a (politika odměňování) a 9b (zpráva o odměňování). Členem orgánu společnosti jsou členové volených orgánů (člen správního, řídicího nebo dozorčího

orgánu) a také generální ředitel (CEO) a jeho zástupce, pokud nejsou členy výše zmíněných orgánů. Členské státy mají možnost tuto definici rozšířit i na další osoby, které vykonávají podobné funkce jako osoby výše zmíněné. V první řadě vyvstává otázka, zda je nezbytné úpravu odměňování vztáhnout i na generální ředitele. Dále je třeba se ptát, zda úpravu odměňování nerozšířit ještě na další osoby – osoby v první, popřípadě druhé úrovni vedení podřízené statutárnímu orgánu (zejména sektoroví ředitelé, běžní ředitelé či vedoucí zaměstnanci).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 4 varianty řešení:

- **varianta 0** – úprava odměňování bude dopadat pouze na členy představenstva, správní rady a dozorčí rady

Využití varianty 0 by znamenalo, že politika odměňování bude dopadat pouze na členy představenstva a dozorčí rady nebo na členy správní rady. Rovněž zpráva o odměňování by se vyhotovovala pouze ve vztahu k těmto osobám.

- **varianta 1** – úprava odměňování bude dopadat na členy představenstva, správní rady a dozorčí rady a generální ředitele

Varianta 1 by vedla k tomu, že politika odměňování bude dopadat nejen na členy představenstva a dozorčí rady nebo na členy správní rady, ale rovněž na generálního ředitele.

- **varianta 2** – úprava odměňování bude rozšířena i na osoby bezprostředně podřízené statutárnímu orgánu bez ohledu na to, zda půjde o generálního ředitele, či nikoli

Varianta 2 úpravu odměňování dále rozšiřuje. Kromě členů představenstva a dozorčí rady nebo správní rady by dopadala i na všechny osoby, které jsou představenstvu nebo správní radě bezprostředně podřízené (tzv. úroveň board -1), bez ohledu na to, zda na tyto osoby bylo delegováno obchodní vedení.

- **varianta 3** - úprava odměňování bude rozšířena i na osoby bezprostředně podřízené statutárnímu orgánu bez ohledu na to, zda půjde o generálního ředitele, či nikoli, za podmínky, že na tyto osoby bude delegováno téměř veškeré obchodní vedení

Varianta 3 materiálně koriguje variantu 2. Úpravě odměňování by tak podléhali členové představenstva a dozorčí rady nebo členové správní rady a dále ty osoby, které jsou bezprostředně podřízeny statutárnímu orgánu (tzv. úroveň board -1), avšak za podmínky, že na tyto osoby bylo delegováno téměř veškeré obchodní vedení.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná právní úprava nestanoví povinnost vytvářet politiku odměňování. Úpravu odměňování členů volených orgánů (srov. § 152 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) obchodních korporací je možno nalézt v úpravě smlouvy o výkonu funkce – ustanovení § 59 až 62 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb. (dále jen „zákon o obchodních korporacích“ nebo „ZOK“). Smlouva o výkonu funkce v kapitálové společnosti musí být písemná (§ 59 odst. 2 ZOK). Ve smlouvě o výkonu funkce musí být sjednáno odměňování, nemá-li platit, že je výkon funkce bezplatný

(ledaže se uplatní některá z výjimek § 59 odst. 4 ZOK); údaje o odměňování, které musí být ve smlouvě uvedeny, dále vymezuje § 60 ZOK. Smlouvu o výkonu funkce schvaluje valná hromada společnosti (§ 59 odst. 2 ZOK). Volí-li členy představenstva dozorčí rada, pak smlouvu o výkonu funkce schvaluje dozorčí rada (§ 438 odst. 2 ZOK). Smlouvu o výkonu funkce statutárního ředitele schvaluje správní rada (§ 463 odst. 1 ZOK)¹. O statutárním řediteli se však již dále v této zprávě a ani předkládaném návrhu zákona neuvažuje, jelikož v novele zákona o obchodních korporacích, která je v současné chvíli předložena poslanecké sněmovně (sněmovní tisk č. 207), je navrhováno jeho zrušení². Volí-li členy volených orgánů valná hromada, mají akcionáři možnost se vyjádřit k odměně členů volených orgánů již dnes (což je cílem směrnice), výjimku představují situace, kdy jsou členové představenstva voleni dozorčí radou, a případ statutárního ředitele.

Pokud jde o odměňování generálního ředitele a dalších osob v pracovním poměru ke společnosti, ujednání o odměně bývá součástí příslušných pracovněprávních smluv. Tyto smlouvy ani konkrétní odměny nejsou povinně schvalovány valnou hromadou. Určení konkrétní odměny je součástí obchodního vedení statutárního orgánu kotované akciové společnosti.

Funkce generálního ředitele není v obecné rovině v českém právu (např. v zákoně o obchodních korporacích nebo v občanském zákoníku) materiálně vymezena. Sektorové předpisy s touto funkcí materiálně počítají, avšak zpravidla ji zahrnují do pojmu „osoba ve vrcholném vedení“ [§ 2 odst. 1 písm. n) ZPKT], který je širší, neboť dopadá na více osob pověřených každodenním řízením společnosti; oproti tomu generální ředitel by z povahy věci měl být ve společnosti pouze jeden.

V rámci veřejné konzultace byla subjektům položena tato otázka:

Domníváte se, že by měly být přidány další osoby do definice členů orgánu společnosti?

Všichni 4 respondenti, kteří na tuto otázku odpověděli, zastávají názor, že by neměly být přidány další osoby do definice členů orgánu společnosti, neboť definice dostatečně pokrývá okruh osob, které jsou odpovědné za dlouhodobý úspěch společnosti. Pokud by se uvažovalo o přidání dalších osob, měly by být přidány pouze osoby v linii podřízenosti bezprostředně „pod“ statutárním orgánem, a to jen v případě, že společnost nemá generálního ředitele. Jeden respondent upozorňuje, že do definice člena orgánu společnosti by měl spadat i generální ředitel v dualistickém systému vnitřní správy akciové společnosti, neboť ten má věcně obdobný vliv jako statutární ředitel (CEO) v monistickém systému.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

V českém právním prostředí je běžné, že výkonný orgán (představenstvo nebo správní rada) deleguje určité množství své působnosti na osobu nebo osoby jemu podřízené. V případě, že by se téměř vyprázdnila vnitřní působnost výkonného orgánu, je žádoucí, aby úprava odměňování dopadala i na osoby, na které byla tato působnost delegována.

¹ K výkladovým problémům ohledně volby statutárního ředitele, tedy i schvalování jeho smlouvy o výkonu funkce srov. I. Štenglová, B. Havel in Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 463.

² Srov. materiál novely dostupný na [http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=207](https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=colum_n-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSAW9B84DM&tab=detail, případně sněmovní tisk č. 207 - <a href=).

Pokud by byla využita varianta 0, tj. úprava odměňování by se omezila pouze na členy volených orgánů, hrozilo by, že osoby společnost skutečně řídící budou osobami v úrovni pod výkonným orgánem (nikoli členy volených orgánů) a budou pobírat výrazně vyšší odměny. Cílem směrnice je přitom postihnout odměňování právě těch osob, které společnost skutečně řídí a jejichž odměny jsou potenciálně nejvyšší. Varianta 0 tak není vyhovující.

Výhodou varianty 1 je skutečnost, že přesně odpovídá požadavku směrnice, neboť dopadá pouze na členy voleného orgánu a generálního ředitele; nedochází tak k rozšiřování pravidel směrnice na další osoby. Nedostatkem této varianty je absence materiálního vymezení generálního ředitele v českém právním řádu. Pokud by se vycházelo pouze z formálního pojmenování funkce „generální ředitel“, bylo by velmi jednoduché se úpravě odměňování vyhnout tím, že by se funkce v kotované společnosti pojmenovala jinak (např. pouze ředitel). Tato varianta se tak zdá být vhodná za předpokladu, že bude materiálně vymezena funkce generálního ředitele.

Varianta 2 je pak příliš široká, jelikož postrádá jakékoli materiální omezení. Úprava odměňování by dopadala na jakéhokoli ředitele či sektorového ředitele atp., bez ohledu na to, jestli na něj (nebo na ně) bylo delegováno obchodní vedení, či nikoli. To by vedlo až k přílišnému zatížení kotovaných společností a navíc by to překračovalo cíle směrnice.

Varianta 3 zahrnuje materiální korektiv varianty 2 a zároveň i určité záruky proti obcházení pravidel o odměňování tím, že by výkonný orgán takřka vyprázdnil svou působnost a delegoval obchodní vedení na více osob, což jsou nedostatky varianty 0 a 1. Na druhou stranu je třeba připustit, že není zcela zřejmé, co lze rozumět delegací „téměř veškerého obchodního vedení“, tedy jak moc velká část musí být delegována, aby se na osobu nebo osoby aplikovala pravidla o odměňování. Hrozí nebezpečí, že tato úprava bude vykládána různě v jednotlivých kotovaných společnostech. Tato varianta by tak v konečné řadě vedla ke značné právní nejistotě a potenciálně i k výraznějšímu zatížení kotovaných společností.

Z důvodů výše uvedených se navrhuje využít varianty 1 za současného vymezení funkce generálního ředitele v ZPKT.

3. Omezení možnosti identifikace akcionáře procentním podílem akcií

Diskrece spočívá v možnosti členských států omezit právo společností se sídlem na jejich území vyžadovat identifikaci akcionářů, a to tak, že společnost může vyžádat identifikaci akcionáře, který drží alespoň minimální určený podíl na akciích společnosti. Horní limit, který směrnice stanoví, je 0,5% podíl na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – zachování identifikace akcionáře bez omezení

Využití varianty 0 by znamenalo, že identifikace akcionáře bude zachována bez omezení a jako akcionář bude identifikován každý akcionář bez ohledu na to, jaký procentní podíl na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech vlastní.

- **varianta 1** – stanovení hranice 0,5% podílu na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech pro identifikaci akcionáře

Tato varianta by znamenala, že dojde k omezení identifikace akcionáře, neboť by byly jako akcionáři identifikovány pouze ty osoby, které vlastní více než 0,5% podíl na základním kapitálu společnosti nebo na hlasovacích právech.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Poskytování informací o vlastnících zaknihovaných cenných papírů současný zákon zná, a to ve třech podobách.

Ustanovení § 94a odst. 2 ZPKT již dnes umožňuje emitentovi získat od centrálního depozitáře výpis z emise akcií v případě vydání nebo zrušení emise, nebo na jeho žádost. Zákon předpokládá, že centrální depozitář na základě této žádosti vyzve všechny své účastníky, kteří vedou účty zákazníků, aby mu poskytli údaje o vlastnících akcií, jejichž akcie jsou na účtech zákazníků evidovány. Zkompletovaný výpis z emise poté předá centrální depozitář emitentovi.

Ustanovení § 94a odst. 3 ZPKT upravuje povinnost centrálního depozitáře nebo zahraničního centrálního depozitáře poskytnout České národní bance na její žádost výpis z evidence emise akcií banky. Stejně jako v předchozím případě jsou zprostředkovatelé povinni poskytnout informace o tom, pro koho akcie spravují. Dalším případem, kdy ZPKT předpokládá poskytování údajů vedených v evidenci investičních nástrojů, je poskytnutí údajů pro oprávněné orgány či entity podle ustanovení § 115 ZPKT. Na základě dotazu na výpis z evidence zaknihovaných cenných papírů se depozitář, který vede centrální evidenci, dotáže osob, které vedou navazující evidenci na centrální evidenci cenných papírů, a ti mu poskytnou informace podle ustanovení § 99a odst. 2 ZPKT (dané ustanovení je dále rozvinuto v ustanovení § 94 odst. 1 ZPKT).

Současná právní úprava v ustanovení § 94a nebo 115 ZPKT minimální podíl nezná; využití diskrece by tak znamenalo snížení rozsahu identifikace akcionářů oproti současnému stavu.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci a zavést limit pro zjišťování akcionářů?

Pro zavedení limitu pro zjišťování akcionářů bylo 57 % respondentů, přičemž jeden z nich se tak domnívá za předpokladu, že bude zavedena vícestupňová evidence. Zbývajících 43 % bylo proti zavedení limitu pro zjišťování akcionářů. Jeden respondent upozornil na možné riziko, kdy v případě držby 1 % podílu prostřednictvím dvou účtů u různých zprostředkovatelů (custodianů) nebude tento akcionář společnosti oznámen žádným z nich. Dále upozornil, že při zjišťování pouze větších akcionářů by menší akcionáři museli znát svůj přesný podíl a být si vědomi, že musí emitentovi včas prokázat své oprávnění a činit další úkony, aby mohli vykonávat svá práva.

V jaké výši by měl být stanoven limit (nejvýše 0,5% podíl akcií nebo hlasovacích práv) pro identifikaci akcionářů?

Čtyři respondenti shodně uvedli, že by limit měl být stanoven v maximální výši, a to 0,5% podíl, aby jeho aplikace byla co nejméně administrativně náročná. Ostatní respondenti na tuto otázku neodpověděli, neboť byli proti zavedení limitu pro identifikaci akcionářů.

V čem spatřujete pozitiva a v čem negativa využití této diskrece?

Na tuto otázku odpovědělo 5 respondentů, z toho 3 respondenti se vyjádřili pro zavedení limitu pro identifikaci akcionářů, a 2 respondenti se vyjádřili proti využití této diskrece. Jako pozitiva uvedli výrazně nižší administrativní náklady pro společnost, menší časovou

náročnost na získání dat a nižší dodatečné finanční náklady. Jako negativa uvedli, že společnost nemá přehled o všech svých akcionářích, zároveň i snížení transparentnosti. Jeden respondent upozorňuje i na nebezpečí, že by v případě zavedení limitu mohlo docházet k páchání trestné činnosti prostřednictvím nastrčených prostředníků, kteří by drželi akcie do stanoveného limitu a nemuseli by tak být identifikováni. Další respondent uvádí, že v případě velkých bank jsou i akcionáři pod limitem významnými akcionáři. Případné zavedení limitu může otvírat cestu snahám o obcházení pravidel o identifikaci akcionářů.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Vzhledem ke skutečnosti, že dosavadní právní úprava se jeví jako vyhovující, neboť nebyly v rámci veřejné konzultace předloženy žádné argumenty pro změnu, navrhuje se využít variantu 0, tedy nevyužít diskreční oprávnění a nestanovit procentuální hranici pro identifikaci akcionáře. Při zachování dvoustupňové evidence investičních nástrojů z konzultace s trhem nevyplývá, že by identifikace akcionářů bez omezení způsobovala v praxi potíže. Ponechání současného stavu přispěje k zachování kontinuity právního řádu a ke stabilitě podnikatelského prostředí, zároveň bude mít emitent kompletní seznam svých akcionářů.

4. Požadování informací po centrálním depozitáři

Čl. 3a odst. 3 pododstavec 2 směrnice umožňuje členským státům, aby umožnily společnostem požádat centrálního depozitáře, jiného zprostředkovatele nebo poskytovatele služby, aby pro ně shromáždil informace o akcionářích, a takto agregované informace předal společnosti. Využití této diskrece by umožnilo předat společnostem data o jednotlivých společnostech, která byla centrálně shromážděna.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 3 varianty řešení:

- **varianta 0** – neumožnit požadování informací po centrálním depozitáři nebo jiném zprostředkovateli nebo poskytovateli služeb

Nevyužití diskreci a zvolit variantu 0 by znamenalo, že bude zachován současný stav, kdy centrální depozitář neshromažďuje neustále informace o totožnosti akcionářů a společnost může požádat centrálního depozitáře o výpis z evidence investičních nástrojů.

- **varianta 1** – umožnit požadování informací po jiném zprostředkovateli nebo poskytovateli služeb než po centrálním depozitáři

Varianta 1 by znamenala, že diskrece bude využita a jiný zprostředkovatel nebo poskytovatel služeb než centrální depozitář bude shromažďovat informace o totožnosti akcionářů a předávat je následně společnosti.

- **varianta 2** – umožnit požadování informací po centrálním depozitáři

Varianta 2 by znamenala, že diskrece bude využita a centrální depozitář cenných papírů bude shromažďovat informace o totožnosti akcionářů a předávat je následně společnosti.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná podoba poskytování informací z evidence cenných papírů se zapojením centrálního depozitáře počítá a je to právě centrální depozitář, který informace z evidence zaknihovaných cenných papírů pro tazatele zjišťuje u svých účastníků. Podle

ustanovení § 94a odst. 2 ZPKT poskytuje centrální depozitář nebo zahraniční centrální depozitář informace emitentovi. Na základě ustanovení § 94a odst. 5 ZPKT mají osoby vedoucí navazující evidenci povinnost sdělit centrálnímu depozitáři údaje o majiteli účtu vlastníka a další údaje, které stanoví depozitář.

V případě poskytování informací z evidence zaknihovaných cenných papírů podle ustanovení § 115 ZPKT je to právě centrální depozitář, který informace zjišťuje od svých účastníků a tyto informace poskytuje tazateli.

Je však třeba uvést, že samotné využití diskrece neznamena, že emitent musí postupovat stejným způsobem, jako stanoví § 94a ZPKT. Emitent se může obrátit zřejmě na jakéhokoliv zprostředkovatele.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít tuto diskreci a umožnit agregaci dat u centrálního depozitáře nebo u jiného zprostředkovatele?

71 % respondentů uvedlo, že by Česká republika měla využít diskreci a umožnit agregaci dat u centrálního depozitáře nebo u jiného zprostředkovatele. Zbývajících 29 % respondentů uvedlo, že by Česká republika tuto diskreci neměla využít.

V čem spatřujete pozitiva a v čem negativa využití, případně nevyužití, této diskrece?

Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů. Jako pozitivum spatřují jednoduchost, existenci jednotného poskytovatele dat z evidence zaknihovaných cenných papírů, centralizaci dat a jednodušší postup pro společnosti při získávání výpisu z evidence emise (nahrazující seznam akcionářů). Jeden respondent jako možné negativum uvedl nákladovost nebo způsob ověřování zplnomocnění žadatele za emitenta.

Tři respondenti uvedli, že současný stav, kdy emitent informace od centrálního depozitáře již dostává, je vyhovující, přičemž centralizovaná agregace dat, tj. shromažďování informací na úrovni centrálního depozitáře, se jeví jako nejefektivnější řešení. Jeden respondent, který se vyjádřil proti agregaci dat u centrálního depozitáře, uvedl, že agregace dat u centrálního depozitáře nezlepší situaci akcionářů. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Je podle Vašeho názoru emitent limitován, co se týče výběru zprostředkovatele, který rozešle žádost emitenta o identifikaci akcionářů nebo bude emitentovi informace o akcionářích shromažďovat?

86 % respondentů se shoduje, že je emitent limitován, co se týče výběru zprostředkovatele, který rozešle žádost emitenta o identifikaci akcionářů nebo bude emitentovi informace o akcionářích shromažďovat. Tři respondenti uvedli jako tuto osobu centrálního depozitáře. Další respondent uvedl, že emitent může žádat toho zprostředkovatele, který drží příslušné akcie na svém zákaznickém účtu. Dva respondenti uvedli, že by mělo jít o důvěryhodnou a profesionální stranu, banku nebo obchodníka s cennými papíry. Jeden respondent uvedl, že emitent v řadě případů ani nemůže vědět, kdo je zprostředkovatelem.

Měl by zákon určitým způsobem řešit vyrovnání nákladů mezi zprostředkovatelem, který shromažďuje informace o akcionářích, a ostatními zprostředkovateli?

57 % respondentů se shoduje v názoru, že by zákon měl řešit vyrovnání nákladů mezi zprostředkovatelem, který shromažďuje informace o akcionářích, a ostatními zprostředkovateli. Náklady by měly odpovídat skutečným nákladům zprostředkovatele na získání dat a nejlépe k tíži emitenta, a zároveň zásadně neomezovat využití této služby.

Jeden z respondentů váže tuto svou odpověď na zavedení modelu, kdy kterýkoli zprostředkovatel může shromažďovat informace o akcionářích s tím, že ostatní zprostředkovatelé by měli poskytovat informace na základě úhrady přiměřených nákladů. Další respondent se domnívá, že ceník by měl být nastaven např. tak, aby maximální výše poplatku byla rovna výši uvedené v ceníku centrálního depozitáře. 29 % respondentů se domnívá, že by zákon tuto otázku řešit neměl. 14 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Máte jiné návrhy, jak konkrétně upravit systém předávání informací o akcionářích od zprostředkovatelů k emitentovi?

Jeden z respondentů uvádí, že by byla v oblasti techniky předávání informací vhodná evropská harmonizace, neboť zde dochází často k požadavkům zahraničních společností podle zahraničního práva. Další respondent navrhuje zahájit jednání o technických standardech předávání informací zejména s USA, potažmo v budoucnu se Spojeným královstvím. 5 respondentů nemá žádné další návrhy nad rámec již uvedeného.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Dosavadní právní úprava, podle níž společnost může požádat centrálního depozitáře o výpis z evidence emise a centrální depozitář informace z evidence zaknihovaných cenných papírů pro tazatele zjišťuje u svých účastníků, se zdá být dostatečná a účelně pokrývající potřeby trhu. Většina respondentů konzultace se shoduje v názoru, že by to měl být centrální depozitář, který by měl poskytovat společnosti informace, kdo je akcionářem. Respondenti uvedli, že současný stav, kdy emitent informace od centrálního depozitáře již dostává, je vyhovující, přičemž centralizovaná agregace dat, tj. shromažďování informací na úrovni centrálního depozitáře, se jeví jako nejefektivnější řešení. Navrhuje se tedy zvolit variantu 0, tedy nevyužít diskreční oprávnění, s tím, že bude ponechán současný stav, kdy společnosti mohou požádat centrálního depozitáře o výpis z evidence investičních nástrojů a vedle toho bude zaveden nový systém získávání výpisu z evidence, který zavádí směrnice.

5. Povinnost bezodkladně sdělit informace o dalším zprostředkovateli

Nový článek 3a odstavec 3 pododstavec 3 umožňuje členským státům zavést povinnost zprostředkovatelů bezodkladně sdělit společnosti na její žádost údaje o dalším zprostředkovateli v řetězci zprostředkovatelů. Není zcela zřejmé, co by mělo být přidanou hodnotou pro emitenta, pokud by zjistil údaje o zprostředkovatelích v řetězci držení. Emitent totiž pro zjištění totožnosti akcionářů zřejmě nepotřebuje znát strukturu držení.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nestanovit, že zprostředkovatel na žádost společnosti sdělí společnosti údaje o dalším zprostředkovateli v řetězci zprostředkovatelů

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a společnost nebude mít možnost dotázat se zprostředkovatele na ostatní zprostředkovatele v rámci řetězce zprostředkovatelů.

- **varianta 1** – umožnit, aby zprostředkovatel na žádost společnosti sdělil společnosti údaje o dalším zprostředkovateli v řetězci zprostředkovatelů

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že společnost bude mít možnost dotázat se zprostředkovatele na informace o dalších zprostředkovatelích v řetězci zprostředkovatelů.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná právní úprava nepočítá s možností společnosti dotázat se zprostředkovatele na informace o dalších zprostředkovatelích v rámci řetězce zprostředkovatelů.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít tuto diskreci?

29 % respondentů se domnívá, že by Česká republika měla využít tuto diskreci. 57 % respondentů se naopak domnívá, že by Česká republika tuto diskreci využít neměla. Zbývajících 14 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

V čem spatřujete pozitiva a v čem negativa využití, případně nevyužití, této diskrece?

Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů. Dva respondenti uvádí, že emitentovi nezáleží na tom, od koho informace dostane, pokud jsou rychlé a správné, přičemž struktura držení není pro emitenta důležitá. Další respondent uvádí, že bez využití diskrece se snižuje vymahatelnost sdělení informací od dalších zprostředkovatelů. Dva respondenti se vyjádřili ve smyslu, že si nejsou jisti, co by mělo být přidanou hodnotou pro emitenta při využití této diskrece, jestliže budou informace o akcionářích agregovány na úrovni centrálního deponitáře.

Mezi negativy zazněl názor jednoho respondenta, že nevidí reálné zlepšení pozice dlouhodobých akcionářů a je velmi obtížné zaručit včasnou odpověď na otázku přes celý *custody chain*, čímž by se situace akcionářů naopak zhoršila. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Navrhuje se využít variantu 0, tedy nevyužít diskreční oprávnění a nestanovit, že zprostředkovatel sdělí společnosti na její žádost údaje o dalším zprostředkovateli v řetězci zprostředkovatelů. Tato varianta byla zvolena i s přihlédnutím k odpovědím na otázky položené v konzultaci, podle nichž respondenti nevidí přidanou hodnotu při využití této diskrece, jestliže budou informace o akcionářích agregovány na úrovni centrálního deponitáře, a dále uvádí, že nevidí reálné zlepšení pozice dlouhodobých akcionářů a je velmi obtížné zaručit včasnou odpověď na otázku přes celý *custody chain*, čímž by se situace akcionářů naopak zhoršila.

6. Zpracování osobních údajů i pro jiné účely

Nový článek 3a odstavec 4 pododstavec 3 dává členským státům diskreci rozšířit zákonnou licenci pro zpracování osobních údajů i pro jiné účely, než zajišťuje tato směrnice. Ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů je základním právem. Ustanovení čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 16 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie přiznávají každému právo na ochranu osobních údajů, které se jej týkají. Shora citovaný článek 3a odst. 4 směrnice tak navazuje na tato ustanovení, ze kterých plyne, že osobní údaje je možné zpracovávat jenom na základě souhlasu nebo zákonného zmocnění. Z textace článku 3a odst. 4 směrnice je rovněž možné dovodit, že za

tímto ustanovením nestojí ambice upravit zpracování osobních údajů akcionářů společnostmi vyčerpávajícím způsobem. Jinak řečeno, vnitrostátní právní předpisy upravující zpracování osobních údajů pro jiné účely, než je umožnění identifikace akcionářů s cílem usnadnit komunikaci a výkon práv a zapojení akcionářů ve společnosti, nejsou článkem 3a odst. 4 směrnice nijak dotčeny.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neumožnit zpracování osobních údajů i pro jiné účely

Variantu 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a nedojde k rozšíření možnosti zpracování osobních údajů i pro jiné účely.

- **varianta 1** – umožnit zpracování osobních údajů i pro jiné účely

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že osobní údaje akcionářů budou moci být zpracovávány i pro jiné účely.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: V současné době oblast ochrany osobních údajů obecně reguluje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). Do budoucna se počítá s tím, že tento zákon bude částečně nahrazen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, tzv. GDPR). V současné době se projednává návrh zákona o zpracování osobních údajů, který bude adaptací českého právního řádu na nařízení GDPR. Nicméně obecně lze říci, že části relevantní z pohledu shora citovaného článku směrnice se s použitelností nařízení nikterak zásadně měnit nebudou. Dílčí úprava je rovněž obsažena v zákoně o obchodních korporacích (viz např. § 264 a n. ZOK).

Podle zákona o ochraně osobních údajů představuje osobní údaj takový typ informace, která se týká přímo či nepřímo určené nebo určitelné fyzické osoby. Jinak řečeno, pakliže je osoba disponující nějakou skutečností schopna tuto přiřadit ke konkrétnímu člověku, půjde v praxi o osobní údaj. V intencích ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů se subjekt považuje za určený nebo určitelný taktéž, je-li identifikován na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků specifických pro jeho ekonomickou identitu.

Zpracováním osobních údajů se ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji. Zpracováním osobních údajů se tak rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Jakékoliv zpracování osobních údajů by mělo být prováděno zákonným a spravedlivým způsobem. Pro jednotlivce by mělo být transparentní, že osobní údaje, které se jich týkají, jsou shromažďovány, používány, konzultovány nebo jinak zpracovávány, jakož i v jakém rozsahu tyto osobní údaje jsou či budou zpracovány. Aby bylo zpracování zákonné, měly by být osobní údaje zpracovávány na základě souhlasu subjektu údajů nebo s ohledem na nějaký jiný legitimní základ stanovený právními předpisy (viz § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů).

Nový článek 3a směrnice obecně upravuje právo společností zpracovávat osobní údaje svých akcionářů; toto zpracování je nicméně v souladu s čl. 3a odst. 4 směrnice omezeno na cíl umožnit společnosti identifikovat stávající akcionáře, aby s nimi mohla komunikovat přímo a podstatně se tak usnadnil výkon práv akcionářů a zapojení akcionářů ve společnosti. Jak již bylo zmíněno výše, obsahem čl. 3a odst. 4 směrnice je rovněž zmocnění pro členské státy stanovit ve svém právním řádu i jiné účely, pro které mohou společnosti zpracovávat osobní údaje svých akcionářů. Toto ustanovení tak vychází z postulátu, že právo na ochranu osobních údajů není právem absolutním; musí být posuzováno v souvislosti se svou funkcí ve společnosti a v souladu se zásadou proporcionality musí být v rovnováze s dalšími základními právy. Bod 6 preambule směrnice v této souvislosti uvádí např. umožnění vzájemné spolupráce mezi akcionáři. Zůstává nicméně otázkou, zda je stanovení tohoto účelu zpracování osobních údajů z hlediska praxe potřebné či zda zde neexistují jiné účely zpracování osobních údajů, jejichž zakotvení je v zákoně nejenom žádoucí z hlediska praktického, nýbrž i udržitelné z hlediska principu proporcionality.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měly by být v zákoně vymezeny další účely pro zpracování osobních údajů akcionářů obchodními společnostmi (kromě těch, které jsou již v českém právním řádu upraveny)?

Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů, kteří shodně uvedli, že by v zákoně neměly být vymezeny další účely pro zpracování osobních údajů akcionářů obchodními společnostmi. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Pokud ano, o jaké účely by se mělo jednat a v čem spatřujete potřebnost jejich zakotvení?

Jeden respondent k této otázce uvedl, že rozšíření možnosti zpracovávat osobní údaje i pro další účely nepodporuje. Ostatní respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S přihlédnutím k odpovědím respondentů na konzultaci se navrhuje využít variantu 0 a nevyužít diskreci, neboť nevyplýval žádný důvod, proč rozšiřovat zpracovávání osobních údajů akcionářů pro další účely.

7. Stanovení lhůty pro vyžádání potvrzení

Členskými státy je ponecháno na uvážení, zda bude stanovena lhůta pro podání žádosti akcionáře nebo jím určené třetí strany o potvrzení o zaznamenání a započítání hlasů na valné hromadě.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 3 varianty řešení:

- **varianta 0** – nestanovit lhůtu pro podání žádosti

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a nebude stanovena lhůta pro podání žádosti.

- **varianta 1** – stanovit lhůtu 15 dní pro podání žádosti

Varianta 1 by znamenala, že bude stanovena lhůta pro podání žádosti, a to 15 dní ode dne konání valné hromady.

- **varianta 2** – stanovit lhůtu 3 měsíců pro podání žádosti

Varianta 2 by znamenala, že bude stanovena lhůta pro podání žádosti, a to 3 měsíce ode dne konání valné hromady.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná právní úprava v ustanovení § 120b odst. 2 ZPKT (transpozice původní směrnice o právech akcionářů, čl. 14) stanovuje povinnost emitenta, jehož akcie jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, uveřejnit do 15 dnů ode dne konání valné hromady údaje o počtu platných hlasů odevzdaných při hlasování o každém návrhu, počtu akcií a cenných papírech představujících podíl na emitentovi, s nimiž jsou spojeny tyto hlasy, a podíl, který představují na emitentovi. Dále uveřejní celkový počet platných hlasů odevzdaných pro návrh, proti návrhu a počty hlasů, kdy se hlasující zdrželi hlasování. Nikde ovšem není možno ověřit, zda byl konkrétní hlas zahrnut do celkového počtu hlasů.

ZOK v ustanoveních § 418 – 420 řeší možnost rozhodování per rollam a ustanovení § 420 ZOK řeší právě oznámení výsledku. Výsledek rozhodování per rollam musí být vždy oznámen akcionářům a sepsán v oznámení výsledku. Oznámení výsledku musí učinit osoba oprávněná ke svolání valné hromady, tzn. představenstvo nebo jeho člen (§ 402 odst. 2 ZOK), resp. statutární ředitel (§ 456 odst. 1 ve spojení s § 402 odst. 2 ZOK), dozorčí rada či její člen (§ 404 ZOK), resp. správní rada (§ 456 odst. 2 ve spojení s § 404 ZOK) anebo kvalifikovaný akcionář (§ 368 ZOK)³. Při rozhodování per rollam oznámení podle § 420 ZOK nahrazuje zápis z jednání valné hromady a lze proto dovodit, že se analogicky uplatní právo akcionáře požádat o zápis nebo jeho část podle § 425 ZOK. Každý akcionář může požádat o vydání kopie oznámení o výsledku rozhodování per rollam a společnost má povinnost toto oznámení uchovávat po celou dobu své existence, a to včetně vyjádření společníků;⁴ ani z tohoto oznámení však bez dalšího neplyne, že hlas konkrétního akcionáře byl zaznamenán mezi platnými.

V České republice zákonná úprava nestanoví způsob, jak si ověřit, že byl hlas akcionáře započítán do hlasování na valné hromadě. Potvrzení o hlasování může být pro akcionáře významné například v situaci, kdy si akcionář není jistý, zda je jeho hlas platný, nebo když si chce ověřit, zda v situaci, kdy má v jeho zastoupení hlasovat zprostředkovatel, který současně zastupuje více akcionářů, skutečně hlasoval podle jeho pokynů.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít tuto diskreci?

Na tuto otázku odpovědělo 71 % respondentů. Všichni shodně uvedli, že by Česká republika měla využít diskreci pro stanovení lhůty pro vyžádání potvrzení o řádném zaznamenání a započítání hlasů akcionáře na valné hromadě. 29 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Jak dlouhá by měla být lhůta pro podání žádosti o potvrzení?

³ JUDr. Václav Filip, Ph.D., JUDr. Jan Lasák, LL.M, komentář k ZOK, Wolters Kluwer (dostupné v ASPI).

⁴ taktéž komentář k ZOK.

43 % respondentů navrhlo, aby tato lhůta byla v délce 3 měsíců po skončení valné hromady (obdobně jako je tomu v případě dovolávání se neplatnosti usnesení valné hromady). 29 % respondentů navrhuje, aby tato lhůta činila 15 dní ode dne konání valné hromady (obdobně jako 15 denní lhůta podle § 120b odst. 2 ZPKT, jak upozornil jeden respondent). 14 % respondentů uvedlo, že by lhůta měla odrážet možnost reálně toto potvrzení zajistit a měla by být diskutována na pracovní skupině. 14 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Navrhuje se varianta 2, protože nechceme limitovat akcionáře, resp. osoby, která akcionáře zastupuje, v možnosti získat potvrzení o hlasování na valné hromadě. Zároveň tato varianta reflektuje nejčastěji uvedený názor respondentů.

8. Zakáz poplatek za služby podle kapitoly la směrnice

Na základě nového článku 3d odstavce 3 může členský stát zakázat zprostředkovatelům účtovat poplatky za poskytování informací o akcionáři, předávání informací a usnadnění výkonu práv akcionářů. Směrnice předpokládá, že účtované poplatky budou podle čl. 3d odstavce 2 nediskriminační a přiměřené skutečným nákladům, ovšem zároveň umožňuje členským státům účtování takových poplatků zcela zakázat.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nezakázat poplatky za služby podle kapitoly la směrnice

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a poplatky za služby podle kapitoly la směrnice nebudou zakázány.

- **varianta 1** – zakázat poplatky za služby podle kapitoly la směrnice

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že budou zakázány poplatky za služby poskytované podle kapitoly la směrnice.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současný výpis z evidence emise pro emitenta je u centrálního depozitáře zpoplatněn na základě smluvních podmínek mezi centrálním depozitářem a emitentem.

Tyto poplatky jsou čistě smluvní, tedy na dohodě mezi centrálním depozitářem a emitentem, který u něj umisťuje svou emisi. Nejsou tedy regulovány žádným právním předpisem. Vzhledem k tomu, že směrnice předpokládá, že veškeré poplatky, které zprostředkovatel požaduje, jsou nediskriminační a přiměřené skutečným nákladům vynaloženým na poskytování služeb, je v následujícím textu popsán i proces úhrady vynaložených nákladů na poskytnutí údajů pro osoby podle ustanovení § 115 odst. 2 ZPKT, tedy pro státní orgány, které mají na informaci legitimní zájem. Způsob stanovení výše vynaložených nákladů a způsob úhrady stanoví prováděcí předpis, čímž je vyhláška Ministerstva financí č. 212/2010 Sb., o způsobu stanovení výše vynaložených věcných nákladů a způsobu jejich úhrady při poskytování údajů centrálním depozitářem a osobou, která vede samostatnou evidenci investičních nástrojů.

Vyhláška stanoví, že výši nákladů stanoví poskytovatel pro nadcházející období nejméně jedenkrát ročně na základě údajů o nákladech za předchozích 12 kalendářních měsíců,

s přihlédnutím k očekávanému vývoji nákladů v období do následujícího stanovení jejich výše (§ 2 odst. 1 vyhlášky). Pokud nemá poskytovatel údaje podle odstavce 1 k dispozici, použije ke stanovení výše nákladů platný a účinný sazebník úhrad nákladů centrálního depozitáře.

Centrální depozitář na svých stránkách rozepisuje, jak náklady počítá⁵. Na základě § 115 ZPKT a vyhlášky má centrální depozitář cenných papírů nárok na úhradu vynaložených nákladů za poskytované služby. Výše vynaložených věcných nákladů na poskytování informací je uvedena v Ceníku služeb CDCP v části C. – Sazebník úhrad věcných nákladů.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci, tedy zakázat účtování poplatků za výpis z emise?

Na tuto otázku odpovědělo 86 % respondentů. Všichni shodně uvedli, že by Česká republika neměla zakázat účtování poplatků za výpis z emise. 14 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

V čem spatřujete pozitiva zákazu poplatků a v čem negativa? Preferovali byste nějaká omezení poplatků za splnění těchto povinností?

Na tuto otázku odpovědělo 6 respondentů. Negativa zákazu poplatků respondenti spatřují v tom, že přiměřený poplatek může motivovat zprostředkovatele ke splnění jejich povinnosti. Navrhují stanovení maximální výše poplatku za výpis. Dále uvádí, že poplatek za výpis reguluje počet žádostí emitenta v průběhu roku pouze na případy, kdy tento výpis skutečně potřebuje. Dále upozorňují, že případný zákaz poplatků by mohl vést k častějšímu podávání žádostí o výpis a promítnutí zrušení tohoto poplatku do zdražení jiných služeb. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Nebude-li emitent postupovat tak, jak umožňuje čl. 3a odst. 3 pododstavec 3 směrnice (a v návaznosti na to český právní řád), jak by mohla být stanovena úplata za zaslání informace od jednotlivých zprostředkovatelů emitentovi? Mezi zprostředkovatelem a emitentem totiž zpravidla nebude existovat dohoda o poskytnutí služby s návazným ujednáním o úplatě.

Na tuto otázku odpovědělo 57 % respondentů. První respondent uvedl, že předpokládá standardní zařazení položky do sazebníku zprostředkovatele a existenci unifikované žádosti o zajištění služby. Druhý navrhl, aby emitent zaplatil svému zprostředkovateli, který dále vyplatí své zprostředkovatele a tak dále, současně doporučil omezit nebo nastavit výši poplatku. Další respondent uvedl, že by úplatu měl hradit každý subjekt tomu, od koho žádá informace, resp. s kým má smlouvu. Čtvrtý respondent se domnívá, že není zřejmé, co by mělo být přidanou hodnotou pro emitenta, pokud by zjistil údaje o zprostředkovatelích v řetězci držení, proto se kloní k názoru, že by zákonodárce v českém prostředí tuto diskreci využít neměl. 43 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Navrhuje se varianta 0, tedy nezakázat účtování poplatků za služby poskytované podle kapitoly la směrnice. Tato varianta odpovídá současnému stavu, kdy centrální depozitář

⁵ <https://www.cdcp.cz/index.php/cz/statni-sprava/smlouvy-prirucky-a-formulare-pro-statni-spravu>

poskytuje své služby za úplatu. Rovněž tato varianta reflektuje většinový názor respondentů, který vyplynul z konzultace.

9. Pravidlo uveřejňování politiky zapojení akcionářů

Institucionální investor a správce aktiv mají podle nového čl. 3g povinnost uveřejňovat tzv. „politiku zapojení akcionářů“, kterou zahrnují do své investiční strategie. V této politice uvádějí způsob, jakým sledují u společností, do nichž investují, strategii společnosti, finanční a nefinanční výkonnost a rizika, kapitálovou strukturu, sociální a environmentální dopad a správu a řízení společnosti. Dále v této politice musí být uvedeno, jak vykonávají svá hlasovací práva spojená s akciemi, jak komunikují s ostatními akcionáři a další oblasti. Tuto politiku mají povinnost uveřejňovat na svých internetových stránkách a spolu s ní uveřejňují způsob, jak ji naplňují, tedy i jak hlasovali na valných hromadách. Členské státy mohou stanovit povinnost institucionálního investora nebo správce aktiv uveřejňovat tyto informace ještě jiným způsobem, který je dostupný on-line, než jen na internetových stránkách.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neukládat institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat informace ještě jiným způsobem, který je dostupný on-line, než jen na svých internetových stránkách

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a institucionální investor nebo správce aktiv budou mít povinnost uveřejňovat informace bezplatně na svých internetových stránkách.

- **varianta 1** – uložit institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat informace ještě jiným způsobem, který je dostupný on-line, než jen na svých internetových stránkách

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že by institucionální investor a správce aktiv měli povinnost uveřejňovat informace ještě jiným způsobem on-line, zřejmě na jiných internetových stránkách.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současný český právní řád neukládá institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat tyto informace jiným způsobem on-line než na svých internetových stránkách.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci?

57 % respondentů se shoduje v názoru, že Česká republika by neměla uveřejňovat politiku zapojení i jiným způsobem, než jen na internetových stránkách. 43 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Jak jinak by institucionální investor a správce aktiv měli uveřejňovat politiku zapojení akcionářů?

Podle názoru respondentů je uveřejňování na internetových stránkách dostatečné s ohledem na praxi obvyklou na finančním trhu. Internetové stránky společnosti jsou logickým místem, kde lze takové informace najít. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na výsledek konzultace se navrhuje využít variantu 0 a nevyužít diskrece, tedy neukládat institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat informace ještě jiným způsobem dostupným on-line, neboť ani z konzultace nevyplývalo, jaký jiný způsob by byl pro finanční trh vhodný. Navíc povinnost uveřejňovat tyto informace i jiným způsobem dostupným on-line by zvýšilo těmto subjektům náklady, aniž by tím byl sledován konkrétní účel, a tudíž využití diskrece není z ekonomického hlediska vhodné.

10. Pravidlo uveřejňování investiční strategie

Institucionální investor má podle nového článku 3h povinnost uveřejňovat tzv. „investiční strategii“, kde vymezí, jakým způsobem odpovídají hlavní prvky jeho strategie kapitálových investic profilu a délce trvání závazku, a jak uvedené přispívá ke střednědobé až dlouhodobé výkonnosti jejich aktiv. Dále mají institucionální investoři uveřejňovat jména správců aktiv, jejichž služeb využívají, a další seznam ujednání, která se správci aktiv uzavřeli. Stejně jako v předchozí diskreci mohou členské státy stanovit, že institucionální investor uveřejňuje investiční strategii i jiným způsobem on-line.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neukládat institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat investiční strategii ještě jiným způsobem, který je dostupný on-line, než jen na svých internetových stránkách

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a institucionální investor nebo správce aktiv budou mít povinnost uveřejňovat investiční strategii bezplatně na svých internetových stránkách.

- **varianta 1** – uložit institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat investiční strategii ještě jiným způsobem, který je dostupný on-line, než jen na svých internetových stránkách

Využití diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že by institucionální investor a správce aktiv měli povinnost uveřejňovat investiční strategii ještě jiným způsobem on-line, zřejmě na jiných internetových stránkách.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současný český právní řád neukládá institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat investiční strategii.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci?

Tři respondenti se domnívají, že by Česká republika neměla využít diskreci a stanovit povinnost uveřejňovat investiční strategii i jiným způsobem. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Jak jinak by institucionální investoři měli uveřejňovat svou investiční strategii a její plnění?

Rovněž i u této diskrece se 3 respondenti domnívají, že uveřejňování na internetových stránkách je dostatečné s ohledem na praxi obvyklou na finančním trhu. Internetové stránky společnosti jsou logickým místem, kde lze takové informace najít. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na výsledek konzultace se navrhuje využít variantu 0 a nevyužít diskrece, tedy neukládat institucionálnímu investorovi a správci aktiv povinnost uveřejňovat informace ještě jiným způsobem dostupným on-line, neboť ani z konzultace nevyplynulo, jaký jiný způsob by byl pro finanční trh vhodný. Navíc povinnost uveřejňovat tyto informace i jiným způsobem dostupným on-line by zvýšilo těmto subjektům náklady, aniž by tím byl sledován konkrétní účel, a tudíž využití diskrece není z ekonomického hlediska vhodné.

11. Sdělování informací správci aktiv institucionálnímu investorovi

Správce aktiv má povinnost poskytovat informace institucionálnímu investorovi, zahrnující informace o podstatných střednědobých a dlouhodobých rizicích spojených s investicemi, složením portfolia, obratu, nákladech na obrat, využitím poradců pro hlasování a dalších činnostech. Diskrece umožňuje členským státům spojit uveřejňované informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neumožnit správci aktiv, aby uveřejnil informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a správce aktiv nebude moci uveřejňovat informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních.

- **varianta 1** – umožnit správci aktiv, aby uveřejnil informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že správce aktiv bude moci uveřejňovat informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současný český právní řád umožňuje správci aktiv uveřejňovat informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních.

V rámci veřejné konzultace byla subjektům položena tato otázka:

Měla by Česká republika využít tuto diskreci?

43 % respondentů souhlasí s využitím diskrece, podle níž mohou členské státy stanovit, že informace poskytované správci aktiv institucionálnímu investorovi se budou uveřejňovat společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních. Respondenti s využitím této diskrece souhlasí, ovšem pouze za situace, bude-li se jednat o alternativu k přímému oznamování informací institucionálnímu investorovi. Jeden respondent specifikuje, že by tyto informace měly být uveřejňovány v rámci pravidelných sdělení podle § 15g ZPKT. 14 %

respondentů naopak s využitím diskrece nesouhlasí. 43 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Navrhuje se využít variantu 1, tedy umožnit, aby správce aktiv mohl uveřejňovat informace společně s výroční zprávou nebo v pravidelných sděleních, čímž je současně reflektován názor většiny respondentů, kteří odpověděli na položenou otázku.

12. Sdělování informací správci aktiv v případě, kdy správce aktiv nespravuje aktiva s možností vlastního uvážení ve vztahu k jednotlivým klientům

Členské státy mají diskreci stanovit v případech, kdy nejsou aktiva institucionálních investorů spravována individuálně, aby informace podle čl. 3i odst. 1 byly správcem aktiv poskytovány rovněž investorům stejného fondu na jejich žádost.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – nepožadovat, aby informace byly poskytnuty rovněž ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost

Varianta 0 by znamenala, že správce aktiv, který nespravuje aktiva s možností vlastního uvážení ve vztahu k jednotlivým klientům, nebude mít povinnost informace poskytovat rovněž ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost.

- **varianta 1** – požadovat, aby informace byly poskytnuty rovněž ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že správce aktiv, který nespravuje aktiva s možností vlastního uvážení ve vztahu k jednotlivým klientům, bude mít povinnost informace poskytovat rovněž ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současný český právní řád neukládá správci aktiv povinnost poskytovat tyto informace ostatním investorům stejného fondu alespoň na jejich žádost.

V rámci veřejné konzultace byla subjektům položena tato otázka:

Měla by Česká republika využít uvedenou diskreci?

Všichni 4 respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku, shodně uvedli, že by Česká republika neměla využít diskreci a stanovit, že správce aktiv, který nespravuje aktiva s možností vlastního uvážení ve vztahu k jednotlivým klientům, poskytne oznamované informace (podle čl. 3i odst. 1 směrnice) i ostatním investorům stejného fondu. Jeden respondent podotýká, že na tuto otázku nemá jednoznačný názor, avšak spíše se kloní k odpovědi „ne“. Další respondent uvádí, že správce aktiv vypracovává informace podle smlouvy s konkrétním institucionálním investorem, protože by předmětné informace měly být poskytovány pouze tomuto institucionálnímu investorovi; ostatní na takové informace pouze z titulu, že jsou investory do stejného fondu, nemají nárok. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Navrhuje se využít variantu 0 a nezatěžovat více správce aktiv další povinnostmi sdělovat informace ostatním investorům stejného fondu. Touto variantou je zároveň reflektován výstup z konzultace, kde se všichni respondenti, kteří odpověděli na otázku, shodli, že by ČR neměla využít tuto diskreci.

13. Doporučující hlasování o politice odměňování

Směrnice s cílem sladit zájmy společnosti se zájmy členů volených orgánů, generálního ředitele a případně vrcholného managementu společnosti zajišťuje, aby akcionáři měli možnost vyjádřit se k politice odměňování těchto osob, a to formou hlasování na valné hromadě. Zda toto hlasování bude závazné, nebo bude mít pouze doporučující funkci, je ponecháno na členských státech.

Volba charakteru hlasování o politice odměňování má důsledky co do postupu při stanovení výše odměn členů volených orgánů, generálního ředitele a případně vrcholného managementu. Pokud bude hlasování o politice odměňování závazné, je možné vyplácet odměny pouze v souladu s politikou odměňování, která byla schválena valnou hromadou (pokud žádná taková není, pak v souladu s dosavadní praxí). Na druhou stranu pokud bude hlasování pouze doporučující, vyplácí se odměna podle politiky odměňování, která byla předložena k hlasování na valné hromadě (bez ohledu na výsledek hlasování; v případě odmítnutí se následující valné hromadě předkládá revidovaná politika odměňování opětovně k hlasování).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – závazná povaha hlasování**

Varianta 0 zavádí závaznou povahu hlasování o politice odměňování na valné hromadě. To znamená, že členové orgánu společnosti ve smyslu čl. 2 písm. i) směrnice budou moci být odměňováni pouze v souladu se schválenou politikou odměňování. Nebude-li takové politiky odměňování, budou odměňováni v souladu s dosavadní praxí ve společnosti.

- **varianta 1 – doporučující povaha hlasování**

V případě varianty 1 bude hlasování o politice odměňování na valné hromadě společnosti pouze doporučující. Pokud by politika odměňování nebyla schválena, nic by to neměnilo na skutečnosti, že by se podle ní postupovalo. Na následující valné hromadě by bylo třeba předložit revidovanou politiku odměňování.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná právní úprava nestanoví povinnost vytvářet politiku odměňování. V souladu s úpravou v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu však musí výroční zpráva emitenta (tj. i kotované společnosti) obsahovat principy odměňování osob s řídicí pravomocí [srov. § 118 odst. 4 písm. h) ZPKT]. Úpravu odměňování členů volených orgánů (srov. § 152 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) obchodních korporací je možno nalézt v úpravě smlouvy o výkonu funkce – ustanovení § 59 až 62 ZOK. Smlouva o výkonu funkce v kapitálové společnosti musí být písemná (§ 59 odst. 2 ZOK). Ve smlouvě o výkonu funkce musí být sjednáno odměňování, nemá-li platit, že je výkon funkce bezplatný (ledaže se uplatní některá z výjimek § 59 odst. 4 ZOK); údaje o odměňování, které musí být ve smlouvě uvedeny, dále vymezuje § 60 ZOK. Smlouvu o výkonu funkce schvaluje

valná hromada společnosti (§ 59 odst. 2 ZOK). Volí-li členy představenstva dozorčí rada, pak smlouvu o výkonu funkce schvaluje dozorčí rada (§ 438 odst. 2 ZOK). Smlouvu o výkonu funkce statutárního ředitele schvaluje správní rada (§ 463 odst. 1 ZOK)⁶. O statutárním řediteli se však v této zprávě a ani předkládaném návrhu zákona neuvažuje, jelikož v novele zákona o obchodních korporacích, která je v současné chvíli předložena vládě, je navrhováno jeho zrušení⁷. Volí-li členy volených orgánů valná hromada, mají akcionáři možnost se vyjádřit k odměně členů volených orgánů již dnes (což je cílem směrnice), výjimku představují situace, kdy jsou členové představenstva voleni dozorčí radou, a případ statutárního ředitele.

Pokud jde o odměňování generálního ředitele a dalších osob v pracovním poměru, ujednání o odměně bývá součástí příslušných pracovních smluv. Tyto smlouvy ani konkrétní odměny nejsou povinně schvalovány valnou hromadou. Určení konkrétní odměny je součástí obchodního vedení statutárního orgánu kotované akciové společnosti.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Jaký charakter by mělo mít hlasování o politice odměňování na valné hromadě?

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti. Tři z nich zastávají názor, že hlasování o politice odměňování na valné hromadě by mělo být závazné. Jeden respondent uvádí, že by toto hlasování mělo mít charakter doporučující. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi uvedené v předchozí otázce?

Respondent, který zvolil v předchozí otázce poradní charakter hlasování, k tomuto uvedl, že by šlo o zbytečnou administrativní zátěž. Pokud je odměna člena orgánu voleného valnou hromadou detailně specifikována ve smlouvě o výkonu funkce člena orgánu a tato je předkládána valné hromadě ke schválení, nemělo by být vyžadováno schválení politiky odměňování ani formou poradního hlasování.

Závazný charakter hlasování o politice odměňování na valné hromadě respondenti odůvodnili tím, že by se vůle akcionářů měla odrazit ve výsledku hlasování a politika odměňování by měla být po skončení valné hromady jasně daná. Rovněž nevidí důvod, proč do českého právního řádu zavádět nový institut „nezávazného usnesení“. Současná obecná právní úprava v zákoně o obchodních korporacích v zásadě odpovídá směrnice úpravě s variantou závazného hlasování. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na výsledek veřejné konzultace se jeví vhodnějším přiklonit se k závaznému hlasování o politice odměňování. Varianta 0 je preferovaná i z dalších důvodů. Politika odměňování má regulovat odměny členů všech volených orgánů (a generálního ředitele), tj. i členů orgánu, který politiku odměňování vytvořil (představenstvo nebo správní rada). Pro závazné hlasování na valné hromadě tak hovoří skutečnost, že ani členové orgánu, kteří politiku odměňování připravují, by nemohli tohoto svého oprávnění využít a docílit tak vyšších odměn (to je představitelné v případě německého modelu volby členů

⁶ K výkladovým problémům ohledně volby statutárního ředitele, tedy i schvalování jeho smlouvy o výkonu funkce srov. I. Štenglová, B. Havel in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 463.

⁷ Srov. materiál novely dostupný na https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=colum-n-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSAW9B84DM&tab=detail.

představenstva); v případě neschválení nové politiky odměňování se podle ní nepostupuje (na rozdíl od situace, kdy je hlasování doporučující).

Varianta 0 zdůrazňuje i roli akcionářů. Současně není třeba v plné míře spoléhat pouze na standard péče řádného hospodáře členů orgánu, kteří politiku odměňování předloží valné hromadě ke schválení; ta ji totiž může odmítnout, čímž zabrání, aby se podle ní postupovalo.

Proti variantě 1 hovoří zejména fakt, že je třeba ve větší míře spoléhat na to, že členové orgánu, kteří politiku odměňování vytvoří, budou postupovat s péčí řádného hospodáře a vytvoří skutečně vyvážený rámec odměn (který dopadne i na členy tohoto orgánu); případné odmítnutí navržené politiky valnou hromadou nemá za následek, že se podle ní nepostupuje. Současně se v některých případech upozaďuje vliv akcionářů na výši odměny (německý model volby členů představenstva).

14. Dočasné odchylení se od politiky odměňování

Členské státy mohou poskytnout společnostem větší flexibilitu tím, že se budou moci za výjimečných okolností odchýlit od politiky odměňování. Směrnice současně stanoví některé hranice odchylení se, aby úprava nebyla zneužívána. Odchylení by mělo být možné pouze v případě, že je to nezbytné z hlediska dlouhodobých zájmů a udržitelnosti společnosti či z hlediska zajištění její životaschopnosti. Samotná politika odměňování musí současně obsahovat procedurální podmínky, za nichž se lze odchýlit, a konkretizovat, od kterých prvků politiky se lze odchýlit.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – nepřipuštění možnosti dočasně se odchýlit od politiky odměňování**

Varianta 0 by znamenala, že se od politiky odměňování není možné nikdy odchýlit, a to ani v případě, že by byla ohrožena životaschopnost společnosti.

- **varianta 1 – připuštění možnosti dočasně se odchýlit od politiky odměňování**

Využití diskrečního oprávnění umožní společnostem se od politiky odměňování za určitých okolností a podmínek odchýlit.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, současná právní úprava nestanoví povinnost vytvářet ani schvalovat politiku odměňování. Smlouvu o výkonu funkce, jejíž povinnou součástí je i vymezení složek odměny (srov. § 60 ZOK), schvaluje valná hromada společnosti (§ 59 odst. 2 ZOK). Volí-li členy představenstva dozorčí rada, pak smlouvu o výkonu funkce schvaluje dozorčí rada (§ 438 odst. 2 ZOK). Smlouvu o výkonu funkce statutárního ředitele schvaluje správní rada (§ 463 odst. 1 ZOK)⁸. O statutárním řediteli se však v této zprávě a ani předkládané novele neuvažuje, jelikož v novele zákona o obchodních korporacích, která je v současné chvíli předložena vládě, je navrhováno jeho

---

⁸ K výkladovým problémům ohledně volby statutárního ředitele, tedy i schvalování jeho smlouvy o výkonu funkce srov. I. Štenglová, B. Havel in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 463.

zrušení⁹. Volí-li členy volených orgánů valná hromada, mají akcionáři bezprostřední vliv na určení výše odměny (což překračuje požadavky směrnice). Ti mohou v závislosti na okolnostech případu vždy uvážit, jakou odměnu konkrétnímu členu orgánu schválí. Výjimku představují situace, kdy jsou členové představenstva voleni dozorčí radou, a případ statutárního ředitele; v jejich případě vliv akcionářů není přímý.

Pokud jde o odměňování generálního ředitele a dalších osob v pracovním poměru, ujednání o odměně bývá součástí příslušných pracovních smluv. Tyto smlouvy ani konkrétní odměny nejsou povinně schvalovány valnou hromadou. Určení konkrétní odměny je součástí obchodního vedení statutárního orgánu kotované akciové společnosti.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Mělo by být umožněno společností se za určitých okolností od politiky odměňování odchýlit?

Všichni 4 respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku, shodně uvádí, že by mělo být společností umožněno se za určitých okolností od politiky odměňování odchýlit. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Za jakých výjimečných okolností (situace, kdy je odchýlení se od politiky odměňování nezbytné z hlediska dlouhodobých zájmů a udržitelnosti společnosti nebo z hlediska zajištění její životaschopnosti) by bylo žádoucí umožnit odchýlení se od politiky odměňování?

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti. Všichni čtyři shodně uvedli, že těmito výjimečnými okolnostmi by měly být úpadek nebo hrozící úpadek společnosti a restrukturalizace společnosti (například souběžné snížení a zvýšení základního kapitálu a další ozdravné postupy). Tři respondenti by mezi tyto okolnosti zařadili dále i přeměnu společnosti a získání výjimečně kvalitního člena voleného orgánu.

Tři respondenti zvolili i možnost jiné, kde první navrhl možnost, aby výjimečné okolnosti mohly být určeny rozhodnutím dozorčího orgánu z jiného závažného důvodu výše neuvedeného. Další respondent navrhl, aby zákon byl dostatečně flexibilní a umožnil, aby si společnost v zakladatelském právním jednání upravila dle potřeby další výjimečné případy. Třetí respondent uvedl, že by mělo být umožněno odchýlit se vždy, pokud je volitelským orgánem schvalována smlouva o výkonu funkce, jejíž součástí jsou detailní ustanovení o odměně. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

V návaznosti na výsledek veřejné konzultace se navrhuje využít variantu 1, která je flexibilnější. V průběhu existence společnosti mohou nastat situace, které nebyly při vytváření politiky odměňování zohledněny a kdy je žádoucí umožnit dočasné odchýlení se od politiky odměňování, jelikož to je v zájmu společnosti. Zárukou proti zneužití je definice výjimečných okolností, za nichž je odchýlení se umožněno (situace, kdy je odchýlení se nezbytné z hlediska dlouhodobých zájmů a udržitelnosti celé společnosti a z hlediska zajištění její životaschopnosti), a požadavek, aby samotná politika odměňování obsahovala

---

⁹ Srov. materiál novely dostupný na https://apps.odok.cz/veklep-detail?p_p_id=material_WAR_odokkpl&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=colum-n-1&p_p_col_count=3&material_WAR_odokkpl_pid=ALBSAW9B84DM&tab=detail.

procedurální záruky odchýlení se a výslovné určení, od kterých prvků politiky se lze odchýlit; fakticky je tak rozsah dočasného odchýlení se ponechán na akcionářích společnosti.

Úprava výjimečných okolností může být užitečná, a to zejména v případě, že smlouvu o výkonu funkce členů představenstva nebude schvalovat valná hromada (schvaluje-li smlouvu o výkonu funkce valná hromada, může zároveň kdykoli politiku odměňování změnit). Sama společnost si může nastavit speciální režimy odměňování například pro situace hrozícího úpadku (získání krizového manažera), přeměn společnosti, restrukturalizací společnosti atd. Za těchto okolností může být žádoucí nastavit jiný poměr fixní a variabilní odměny či pozměnit jiné složky odměn. S ohledem na variabilitu odpovědí ve veřejné konzultaci, na různorodost společností a možných situací se navrhuje v zákoně nevymezovat, v jakých případech jsou dány výjimečné okolnosti.

Varianta 0 se jeví rigidní. Je sice pravdou, že zohledňuje riziko zneužití možnosti odchýlit se od politiky odměňování, nicméně sama směrnice stanoví, že odchýlení se je možné pouze za výjimečných okolností, jež definuje jako situace, kdy je odchýlení se nezbytné z hlediska dlouhodobých zájmů a udržitelnosti celé společnosti a z hlediska zajištění její životaschopnosti. Přestože může být definice výjimečných okolností považována za potenciálně zneužitelnou, neboť dlouhodobými zájmy společnostmi lze odůvodnit mnohé, přínosy zakotvení výjimečných okolností převažují. Pro variantu 0 by mohla hovořit i skutečnost, že politika odměňování není (nemusí být) rigidním dokumentem, naopak může být jednak pravidelně revidována (alespoň každé čtyři roky musí být znovu předložena valné hromadě ke schválení), jednak může odměňování členů orgánů určit dostatečně širokým rozpětím a případně odměňování diferencovat podle potřeb konkrétní společnosti; úprava výjimečných okolností tak nemusí být třeba. Navíc pokud bude smlouvu o výkonu funkce členů představenstva schvalovat valná hromada, může rovnou prolomit politiku odměňování schválením nové politiky, čímž úprava výjimečných okolností ztrácí na významu. Přes výše uvedené se jeví vhodnějším poskytnout společnostem větší míru flexibility, a to zejména v případech těch osob, jejichž odměny neurčuje valná hromada společnosti.

15. Zpracování osobních údajů členů orgánů společnosti i pro jiné účely

Směrnice v novém článku 9b odst. 3 stanoví, že osobní údaje uváděné ve zprávě o odměňování by měly být zpracovávány pro účely zvýšení transparentnosti společnosti, pokud jde o odměňování členů orgánů společnosti, s cílem posílit odpovědnost členů orgánů společnosti a dohled akcionářů nad jejich odměňováním. Směrnice ovšem ponechává na členských státech, zda umožní zpracování osobních údajů členů orgánů společnosti i pro jiné účely, než jen pro účely zprávy o odměňování. Článek 9b odst. 3 směrnice je tak vhodné chápat jako projev logiky tohoto unijního právního předpisu, jehož cílem je upravit problematiku ochrany osobních údajů nikoliv vyčerpávajícím způsobem.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0** – neumožnit zpracování osobních údajů i pro jiné účely

Varianta 0 by znamenala, že diskrece nebude využita a nedojde k rozšíření zpracování osobních údajů i pro jiné účely.

- **varianta 1** – umožnit zpracování osobních údajů i pro jiné účely

Využít diskreci a zvolit variantu 1 by znamenalo, že osobní údaje akcionářů budou moci být zpracovávány i pro jiné účely.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: V současné době oblast ochrany osobních údajů obecně reguluje zákon o ochraně osobních údajů. Do budoucna se počítá s tím, že tento zákon bude částečně nahrazen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, tzv. GDPR). V současné době se projednává návrh zákona o zpracování osobních údajů, který bude adaptací českého právního řádu na GDPR. Nicméně obecně lze říci, že části relevantní z pohledu shora citovaného článku směrnice se s použitelností nařízení nikterak zásadně měnit nebudou. Dílčí úprava je rovněž obsažena v zákoně o obchodních korporacích (viz např. § 264 a n. ZOK).

Podle zákona o ochraně osobních údajů, představuje osobní údaj takový typ informace, která se týká přímo či nepřímo určené nebo určitelné fyzické osoby. Jinak řečeno, pakliže je osoba disponující nějakou skutečností schopna tuto přiřadit ke konkrétnímu člověku, půjde v praxi o osobní údaj. V intencích ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů se subjekt považuje za určený nebo určitelný taktéž, je-li identifikován na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků specifických pro jeho ekonomickou identitu.

Zpracováním osobních údajů se ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji. Zpracováním osobních údajů se tak rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Jakékoliv zpracování osobních údajů by mělo být prováděno zákonným a spravedlivým způsobem. Pro jednotlivce by mělo být transparentní, že osobní údaje, které se jich týkají, jsou shromažďovány, používány, konzultovány nebo jinak zpracovávány, jakož i v jakém rozsahu tyto osobní údaje jsou či budou zpracovány. Aby bylo zpracování zákonné, měly by být osobní údaje zpracovávány na základě souhlasu subjektu údajů nebo s ohledem na nějaký jiný legitimní základ stanovený právními předpisy (viz § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů).

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měly by být v zákoně vymezeny další účely pro zpracování osobních údajů akcionářů obchodními společnostmi (kromě těch, které jsou již v českém právním řádu upraveny)?

57 % respondentů shodně uvedlo, že by v zákoně neměly být vymezeny další účely pro zpracování osobních údajů členů orgánů společnosti. Doporučují držet se minimální transpozice a nerozšiřovat účely pro zpracování osobních údajů. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Pokud ano, o jaké účely by se mělo jednat a v čem spatřujete potřebnost jejich zakotvení?

S ohledem na odpověď na předchozí otázku na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S přihlédnutím k odpovědím respondentů na konzultaci se navrhuje využít variantu 0 a nevyužít diskreci, neboť nevyplýval žádný důvod, proč rozšiřovat zpracovávání osobních údajů akcionářů pro další účely.

16. Zpráva o odměňování v případě malých a středních podniků

Směrnice ponechává na členských státech, zda budou vyžadovat hlasování o zprávě o odměňování i v případě malých a středních podniků ve smyslu čl. 3 odst. 2 a 3 směrnice 2013/34/EU (čemuž odpovídá § 1b zákona č. 563/1191 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o účetnictví“), nebo zda v jejich případě stanoví, že zpráva o odměňování bude pouze předmětem diskuse na valné hromadě jako zvláštní bod programu.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – v malých a středních podnicích bude zpráva o odměňování pouze předmětem diskuse**

Varianta 0 znamená využít diskreci směrnice. V kotovaných společnostech, které jsou malou nebo střední účetní jednotkou ve smyslu zákona o účetnictví, by byla zpráva o odměňování pouze zařazena na pořad jednání valné hromady, aniž by se o ní následně hlasovalo.

- **varianta 1 – i v malých a středních podnicích se bude o zprávě o odměňování hlasovat**

Využití varianty 1 zavádí stejný režim u všech kotovaných akciových společností bez ohledu na jejich velikost. I v kotovaných společnostech, jejichž výkonnostní kritéria je řadí mezi malé a střední účetní jednotky, by se o zprávě o odměňování hlasovalo.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Současná právní úprava nestanoví povinnost vytvářet ani schvalovat zprávu o odměňování. To souvisí s tím, že smlouvu o výkonu funkce členů volených orgánů společnosti, jež obsahuje i vymezení odměny (§ 60 ZOK), zpravidla schvaluje valná hromada společnosti, která tak má informace o výši odměn jednotlivých členů volených orgánů. V souladu s úpravou v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu však musí výroční zpráva emitenta (tj. i výroční zpráva kotovaných společností) obsahovat číselné údaje a informace o všech peněžitých a nepeněžitých příjmech, které přijaly za účetní období osoby s řídicí pravomocí od emitenta a od osob ovládaných emitentem, a to souhrnně za všechny členy statutárního orgánu, souhrnně za všechny členy dozorčí rady a souhrnně za všechny ostatní osoby s řídicí pravomocí a dále číselné údaje a informace o počtu akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na emitentovi, které jsou ve vlastnictví osob s řídicí pravomocí emitenta, číselné údaje a informace o opcích a srovnatelných investičních nástrojích, jejichž hodnota se vztahuje k akciím nebo obdobným cenným papírům představujících podíl na emitentovi a jejichž smluvními stranami jsou uvedené osoby, nebo které jsou uzavřeny ve prospěch uvedených osob; číselné údaje a informace se uvádějí souhrnně za všechny členy statutárního orgánu, souhrnně za všechny členy dozorčí rady, souhrnně za všechny ostatní osoby s řídicí pravomocí; uvedené osoby oznámí emitentovi potřebné číselné údaje a informace [srov. § 118 odst. 4 písm. f) a g) ZPKT]. Obsah zprávy

o odměňování (dle směrnice) je tedy částečně obsažen ve výroční zprávě. Stávající úprava však není zdaleka tak podrobná, jak vyžaduje směrnice. Výroční zpráva se navíc na valné hromadě ze zákona neschvaluje.

V současné době je v České republice 16 kotovaných akciových společností, které budou podléhat navrhované regulaci odměňování. Z těchto 16 subjektů naplňuje 7 z nich kritéria velké účetní jednotky ve smyslu zákona o účetnictví, 4 společnosti kritéria střední účetní jednotky a 5 společností kritéria malé účetní jednotky (z toho jedna mikro). V případě, že by bylo využito této diskrece, dopadala by výjimka na 9 společností.

V rámci veřejné konzultace byla subjektům položena tato otázka:

Měla by Česká republika využít diskreci a v případě malých a středních podniků stanovit, že zpráva o odměňování je pouze předmětem diskuse na valné hromadě?¹⁰

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti. Dva z nich zastávají názor, že by Česká republika měla využít diskreci a v případě malých a středních podniků stanovit, že zpráva o odměňování je pouze předmětem diskuse na valné hromadě, neboť by měla být zavedena větší flexibilita v případě malých a středních podniků. Ostatní dva respondenti nesouhlasí s využitím této diskrece. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k Vámi vybrané možnosti v předchozí otázce?

Respondent, který podpořil využití této diskrece, uvádí, že pro malé a střední podniky je vypracování zprávy o odměňování nesmyslné a zbytečně administrativně zatěžující.

Ostatní respondenti, kteří nesouhlasí s využitím diskrece, uvedli, že diskuse nemá stanovená žádná pravidla, připomínky či náměty mohou být protichůdné a z diskuse tak nemusí plynout jednoznačný závěr. Následné zohlednění diskuse ve zprávě o odměňování může být problematické. Dále uvádí, že využitím diskrece by byla zavedena další kategorie společností s odlišnou úpravou, což by vedlo k znepráhlednění již tak složité právní úpravy odměňování. Zároveň je upozorňováno na skutečnost, že zavedení odchylky od poradního hlasování nedává příliš smysl, neboť není zásadní rozdíl mezi tím, zda má hlasování valné hromady o určité otázce pouze poradní funkci, a tím, zda o určité otázce valná hromada jen diskutuje. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na počet českých kotovaných akciových společností, které budou podléhat těmto pravidlům, kterých je pouze 16, přičemž využití diskrece by dopadlo na 9 z nich, na problematičnost zohledňování diskuse – zejména nejednoznačnost závěrů diskuse – a s přihlédnutím k výsledku veřejné konzultace se jeví vhodnějším zvolit variantu 1. Ve všech kapitálových společnostech by tak zpráva o odměňování měla být předmětem hlasování na valné hromadě, aby představenstvo nebo správní rada věděla, jaké je převládající stanovisko akcionářů ke zprávě o odměňování, což využije v příští zprávě o odměňování, ve které vysvětlí, jakým způsobem bylo hlasování na valné hromadě zohledněno. Toto řešení přispěje i k přehlednosti českého právního řádu a současně je vhodné s ohledem na podmínky českého korporátního prostředí. Není výjimkou, že mezi jednotlivými akcionáři jsou rozpory, které se nezdídky řeší i excesivním uplatňováním práv (šikanózním způsobem). V případě, že by se o zprávě o odměňování nehlasovalo, nelze vyloučit, že by určití akcionáři

---

¹⁰ Při odpovědi se odhlíželo od § 1b odst. 5 zákona o účetnictví.

využívali skutečnosti, že nebylo dostatečně zohledněno jejich vyjádření na valné hromadě (byť by nebylo převažující) v příští zprávě o odměňování práve k prosazování svých zájmů (hrozba žaloby atd.).

17. Vymezení významných transakcí se spřízněnými stranami

Směrnice stanoví pravidla transparentnosti a schvalování významných transakcí se spřízněnými stranami. Zatímco „spřízněné strany“ jsou definovány v mezinárodním účetním standardu IAS 24, vymezení významných transakcí je ponecháno na členských státech. Směrnice stanoví pouze kritéria, jež musí být při definování významných transakcí zohledněna - vliv, který mohou mít informace o transakci na ekonomická rozhodnutí akcionářů společnosti a riziko, které transakce představuje pro společnost a její akcionáře, kteří nejsou spřízněnou stranou, včetně menšinových akcionářů. Členské státy přitom zohlední jeden nebo více kvantitativních ukazatelů založených na dopadu transakce na finanční pozici, výnosy, aktiva, kapitalizaci včetně vlastního kapitálu nebo obrát společnosti, anebo zohlední povahu transakce a postavení spřízněné strany. Je přípustné i obě tato kritéria kombinovat.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 3 varianty řešení:

- **varianta 0 – významné transakce budou definované na základě kvantitativních ukazatelů**

Varianta 0 znamená definovat významné transakce za použití kvantitativního ukazatele, tj. určité procentní hranice některé z finančních či účetních hodnot společnosti. V úvahu přichází například základní kapitál společnosti, nebo vlastní kapitál, aktiva společnosti, obrát, aj. Velkou úlohu hraje i určení konkrétní procentuální hranice.

- **varianta 1 – významné transakce budou definované na základě povahy transakce a postavení spřízněné strany**

V případě varianty 1 budou významné transakce definované na základě povahy transakce a postavení spřízněné strany. Budou vymezeny konkrétní transakce, které pokud budou uzavírány se spřízněnou stranou, budou vždy podléhat požadavkům směrnice, resp. zákona (schválení a uveřejnění) bez ohledu na hodnotu transakce.

- **varianta 2 – významné transakce budou definované na základě kombinace povahy transakce a postavení spřízněné strany a rovněž kvantitativních ukazatelů**

Varianta 2 znamená kombinaci obou výše zmíněných variant, tj. využít jak kvantitativní ukazatele formou procentuální hranice, tak i povahu transakce, případně postavení spřízněné strany.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do konce roku 2013 (dále také jen „ObchZ“), obsahoval ustanovení § 196a, které vymezovalo transakce, jež podléhaly schválení valnou hromadou (jednalo se v zásadě o smlouvu o úvěru nebo o půjčce uzavíranou s členem představenstva, dozorčí rady, prokuristou, jinou osobou způsobilou takovou smlouvu uzavřít nebo s osobami jim blízkými, anebo o bezplatný převod majetku

společnosti, a to vždy jen za podmínek obvyklých v obchodním styku). Vedle toho § 193 odst. 1 ObchZ stanovil, že k uzavření smlouvy, na jejímž základě má společnost nabýt nebo zcizit majetek v hodnotě přesahující jednu třetinu vlastního kapitálu vyplývajícího z poslední řádné účetní závěrky nebo z konsolidované účetní závěrky, sestavuje-li společnost konsolidovanou účetní závěrku, se vyžaduje souhlas dozorčí rady. Vydala-li společnost účastnické cenné papíry, které byly přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, vyžaduje se i souhlas valné hromady. Ani jedno z těchto pravidel nebylo převzato do zákona o obchodních korporacích.

Ustanovení § 255 ZOK stanoví, že pokud společnost nabývá od zakladatele nebo akcionáře majetek v průběhu 2 let po svém vzniku za úplatu převyšující 10 % svého upsaného základního kapitálu, musí být úplata stanovena tak, aby nepřesahovala hodnotu nabývaného majetku stanovenou posudkem znalce a takové nabytí, včetně úplaty, musí být schváleno valnou hromadou. Ustanovení § 255 odst. 2 ZOK stanoví výjimky z tohoto pravidla (například transakce v rámci běžného obchodního styku).

Dále jsou stanovena pravidla o střetu zájmů; relevantní jsou zejména ustanovení § 55 až 58 ZOK. Ustanovení § 55 odst. 1 ZOK stanoví informační povinnost člena orgánu obchodní korporace, který hodlá s touto obchodní korporací uzavřít smlouvu, vůči orgánu, jehož je členem, a kontrolnímu orgánu, byl-li zřízen, jinak nejvyššímu orgánu. Takový člen musí uvést i podmínky, za kterých má být smlouva uzavřena. Informační povinnost lze splnit i tím, že informuje nejvyšší orgán, ledaže sám jako jediný společník vykonává jeho působnost (§ 55 odst. 2 ZOK). Příslušný orgán obchodní korporace může uzavření smlouvy zakázat (§ 56 odst. 2 ZOK). Tato pravidla se nepoužijí pro smlouvy uzavírané v rámci běžného obchodního styku (§ 57 ZOK).

Pokud jde o uveřejňování některých transakcí, úprava § 82 ZOK stanoví, že statutární orgán ovládané osoby vypracuje do 3 měsíců od skončení účetního období písemnou zprávu o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou za uplynulé účetní období. Zpráva o vztazích obsahuje mimo jiné přehled jednání uskutečněných v posledním účetním období, která byla učiněna na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob, pokud se takovéto jednání týkalo majetku, který přesahuje 10 % vlastního kapitálu ovládané osoby zjištěného podle poslední účetní závěrky, dále přehled vzájemných smluv mezi osobou ovládanou a osobou ovládající nebo mezi osobami ovládanými a rovněž údaj, zda vznikla ovládané osobě újma, a posouzení jejího vyrovnání podle § 71 a 72 ZOK [srov. § 82 odst. 2 písm. d) až f) ZOK]. Kontrolní orgán zprávu o vztazích přezkoumá a informuje valnou hromadu (§ 83 ZOK). Zpráva o vztazích se ukládá do sbírky listin obchodního rejstříku [§ 66 písm. l) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů, ve znění pozdějších předpisů].

S ohledem na uvedené lze shrnout, že přestože zákon o obchodních korporacích obsahuje některé nástroje, které zabrání spřízněné straně obohatit se na úkor společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, vymezení významných transakcí neobsahuje.

Úprava v obchodním zákoníku představovala ex ante kontrolu před tunelováním společností, se kterým se bylo možno v některých případech setkat. Tato ex ante kontrola byla přijetím zákona o obchodních korporacích z větší míry opuštěna. Zákon o obchodních korporacích staví na jiných ochranných mechanismech, zejména pak na odpovědnosti členů volených orgánů.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Na čem by mělo být založeno vymezení významných transakcí v České republice?

Na tuto otázku odpovědělo 57 % respondentů, z nichž polovina se domnívá, že by vymezení významných transakcí v České republice mělo být založeno na povaze transakce a postavení spřízněné strany. Druhá polovina by vymezila významné transakce podle kvantitativních ukazatelů. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Povaha transakce a postavení spřízněné strany, jak uvádí dva respondenti, jsou pro společnost lépe zjistitelné. Tento ukazatel bude vhodným kritériem, pokud bude úprava současně doplněna o výjimku ze schvalování a uveřejňování transakcí v případě transakcí uzavíraných v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek. Naopak v případě volby kvantitativních ukazatelů pro vymezení významných transakcí respondent upozorňuje, že u jakýchkoliv pevných limitů více hrozí jejich obcházení, či jen čistě formální dodržování (transakce v hodnotě 1 Kč pod limitem).

Respondenti, kteří uvedli jako možnost kvantitativní ukazatele, tuto možnost odůvodnili její jednoznačnou měřitelností. Doporučují tento ukazatel pouze za předpokladu, že budou vyloučeny transakce, které neohrožují akcionáře. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Pokud by mělo být zvoleno kritérium „povaha transakce a postavení spřízněné strany“ – jaké transakce by měly být významné?

Na tuto otázku odpověděli pouze dva respondenti, kteří shodně jako významné transakce uvádí poskytnutí úvěru, poskytnutí zápůjčky, zajištění dluhu, převod majetku společnosti, převod závodu nebo jeho části, zastavení závodu nebo jeho části a pacht závodu nebo jeho části. Jeden z respondentů jako jinou možnost uvedl převzetí dluhu a připustil existenci dalších transakcí, jež by měly vzejít z empirického podkladu. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Pokud by mělo být zvoleno kritérium „povaha transakce a postavení spřízněné strany“ – transakce se kterými spřízněnými stranami by měly podléhat schválení?

Na tuto otázku rovněž odpověděli dva respondenti, kteří jako spřízněné strany, s nimiž by uzavírané transakce měly podléhat schválení, shodně uvedli člena voleného orgánu (představenstva, dozorčí rady, správní rady, statutárního ředitele dobrovolně zřízeného orgánu), generálního ředitele, akcionáře, který je spřízněnou stranou, a vlivnou nebo ovládající osobu (jeden z respondentů je pouze pro ovládající osobu). Následně pak vždy jen jeden z nich označil osoby ovládané stejnou ovládající osobou, řídicí osobu, osoby tvořící koncern, osoby blízké všech výše uvedených osob, osoby blízké členů volených orgánů. Jeden respondent využil i možnosti označit jiné spřízněné strany, kdy uvedl osoby jednající ve shodě s osobami výše uvedenými. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Pokud by měly podléhat schválení pouze určité kombinace transakcí a konkrétních spřízněných stran (například pouze poskytnutí úvěru členu voleného orgánu, nikoli však řídicí osobě), uveďte je:

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Pokud by mělo být zvoleno kritérium „kvantitativního ukazatele“ – jaké kvantitativní ukazatele (jednoho nebo více) by měla Česká republika využít při vymezení významných transakcí?

Na tuto otázku odpověděli dva respondenti, z nichž jeden respondent uvedl jako kvantitativní ukazatel aktiva a druhý respondent uvedl vlastní kapitál. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

V případě, že jste zvolili v předchozí otázce více ukazatelů, v jakém poměru by měly být?

Na tuto otázku neodpověděl žádný respondent.

Jaká by měla být hraniční hodnota pro významné transakce?

Jeden respondent jako hraniční hodnotu uvedl alespoň 10 % s tím, že by rozhodně měla být určena hraniční hodnota. Dva respondenti jako hraniční hodnotu pro významné transakce uvedli 20 %. Jeden respondent uvedl, že nedoporučuje využít kvantitativní ukazatele, neboť i např. minimální tříprocentní kritérium bude znamenat, že v zásadě všechny transakce mezi členem orgánu a společností budou mimo zvláštní režim. Současně nelze obecně odpovědět, jaká jiná hraniční hodnota je vhodná pro významné transakce, neboť to záleží na volbě kvantitativního ukazatele, na velikosti společnosti a na tom, zda bude kombinováno více kvantitativních ukazatelů. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

V návaznosti na veřejnou konzultaci byly ještě všechny kotované společnosti osloveny e-mailem s žádostí o vyplnění následující tabulky, aby bylo zjištěno, jakých hodnot dosahovaly jejich transakce se spřízněnými stranami:

1) Kolik transakcí, které přesahovaly určité níže uvedené procento vlastního kapitálu, realizovala Vaše společnost v letech 2014, 2015 a 2016 se spřízněnými stranami?

Vlastní kapitál	2014	2015	2016
5%			
10%			
15%			
20%			
25%			
30%			

2) Kolik transakcí, které přesahovaly určité níže uvedené procento aktiv, realizovala Vaše společnost v letech 2014, 2015 a 2016 se spřízněnými stranami?

Aktiva	2014	2015	2016
1%			
3%			
5%			
10%			
15%			
20%			
25%			
30%			

3) O jaký typ transakce se spřízněnými stranami šlo? Pokud možno, uveďte, prosím, i počty:

- Poskytnutí úvěru – Ano / Ne; počet:

- Poskytnutí zápůjčky – Ano / Ne; počet:
- Zajištění dluhu - Ano / Ne; počet:
- Převod majetku společnosti – Ano / Ne; počet:
- Převod závodu – Ano / Ne; počet:
- Převod pobočky - Ano / Ne; počet:
- Zastavení závodu – Ano / Ne; počet:
- Zastavení pobočky – Ano / Ne; počet:
- Pacht závodu – Ano / Ne; počet:
- Pacht pobočky - Ano / Ne; počet:
- Jiné – jaké?

Ze všech kotovaných společností se vyjádřily pouze 3 subjekty, přičemž vyjádření se velmi lišila. Zatímco jeden subjekt uvedl, že žádná jeho transakce se spřízněnou stranou uzavřená v letech 2016 - 2017 nepřesáhla ani 5 % vlastního kapitálu a ani 1 % aktiv, další respondent uvedl, že v letech 2014 – 2016 uzavřel několik tisíc transakcí se spřízněnými stranami, které přesáhly 30 % vlastního kapitálu, resp. aktiv. Poslední respondent na osobním jednání uvedl, že některé transakce se spřízněnými stranami přesahují i 100 % výše aktiv nebo vlastního kapitálu. Všichni respondenti shodně uvedli, že všechny tyto transakce byly realizovány v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na skutečnost, že jak odpovědi ve veřejné konzultaci, tak i v následném dotazníkovém šetření se velmi lišily, přičemž ani oběma způsoby se nepodařilo získat dostatečně reprezentativní množství informací, které by odráželo situaci na trhu, se jeví nejvhodnější varianta 0. Tato varianta bude dostatečně široká, aby pokryla velké množství transakcí uzavíraných různými kotovanými společnostmi (od bank přes společnosti s majoritní účastí státu až po subjekty, které nepůsobí na finančním trhu). Toto řešení lze považovat za vhodné i s ohledem na případnou zátěž kotovaných společností – bude přiměřená.

Vzhledem k různorodosti odpovědí v obou dotaznících se jeví vhodné stanovit hranici 10 % aktiv. Z konzultací s jinými členskými státy vyplynulo, že hranice 5 – 10 % bude zřejmě nejčastější. Vyšší z těchto hodnot se volí z důvodu menší zátěže společností a dále proto, že rozhodným orgánem, který bude transakce schvalovat, bude valná hromada. Jako finanční, resp. účetní ukazatel, se volí aktiva společnosti. Hodnota základního kapitálu zpravidla nevypovídá o finanční síle a majetku společnosti (i společnost s majetkem několik miliard může mít základní kapitál pouhé 2 miliony), a přestože je dobře známá třetím osobám (zapisuje se do obchodního rejstříku), není pro účely vymezení významných transakcí vhodná. Obdobně je na tom i ukazatel vlastního kapitálu, který lze snadno navyšovat přijetím cizího kapitálu (např. vzetí si úvěru); společnosti by tak mohly účelově navyšovat vlastní kapitál, aby se vyhnuly naplnění kritérií významnosti transakce. Ukazatel obratu by zřejmě mohl v řadě společností být vhodným ukazatelem, nicméně v případě bank by ztrácel vypovídající hodnotu, navíc pro třetí osoby může být problematické určit hodnotu obratu. Jako nejvhodnější se tak jeví ukazatel aktiv.

Zvolená varianta 0 se jeví vhodnou i s ohledem na české podmínky. Již úprava v obchodním zákoníku (zejména § 196a) reagovala na tunelování společností. K tunelování společností

může docházet na základě různých právních jednání, proto schvalování pouze určitých typů transakcí (varianta 1 a rovněž varianta 2) by mohlo být obcházeno realizací jiné transakce, která by ve výčtu nebyla uvedena. Pro tunelování je navíc typické, že dochází k rozsáhlým převodům majetku, i proto se využití kvantitativního kritéria jeví být vhodné. I z tohoto důvodu je pak volena vyšší 10% hranice aktiv. České prostředí se nevyznačuje rozvinutým kapitálovým trhem, který v jiných zemích sehrává roli disciplinujícího faktoru ve vztahu k chování společností a jejich orgánů. Tuto roli zde nesehrávají ani trhy produktové, úvěrové, ani trhy práce manažerů. Navíc platí, že typickou českou společností je společnost s většinovým společníkem. Takový společník je nejen schopen obsadit statutární orgán společnosti, ale rovněž jej ovlivňovat. V českém prostředí není navíc výjimkou snaha obohatit se na úkor jiného. Ex ante kontrola ze strany valné hromady, za současného stanovení nástrojů zabránění vlivu většinového společníka, je tak žádoucí u nejvýznamnějších transakcí kotovaných společností, které jsou ostatně subjekty veřejného zájmu ve smyslu zákona o účetnictví.

S ohledem na zvolenou procentuální hranici nelze očekávat, že by v jednotlivých kotovaných společnostech počet významných transakcí překročil jednotky ročně, spíše půjde o maximálně jednu transakci za rok. V zájmu redukce nákladů není vyloučena možnost načasovat příslušnou transakci tak, aby byla schvalována na řádné valné hromadě. V takovém případě by společnostem vznikly prakticky žádné dodatečné náklady (spojené se schvalováním). V opačném případě budou náklady odpovídat nákladům na mimořádnou valnou hromadu.

Varianta 1 je pak příliš zatěžující pro společnosti. Aby bylo třeba schvalovat i sebemenší transakci jen proto, že je uzavírána se spřízněnou stranou, je nepřiměřené a dalece překračuje cíle směrnice. Směrnice míří pouze na ty nejvýznamnější transakce („vrchol ledovce“), varianta 0 je tak vyváženější.

Varianta 2 se jeví jako zatěžující a zbytečně komplikovaná. Bylo by jistě myslitelné, aby v případě některých transakcí nebylo dáno žádné kvantitativní omezení (například v případě prodeje závodu), zatímco v případě jiných ano. Vystávají pochyby, je-li toto důvodné, zvláště přihlédneme-li ke skutečnosti, že některé transakce jsou předmětem schvalování valnou hromadou podle úpravy v zákoně o obchodních korporacích (například právě prodej závodu). Navíc bude-li vymezení prostřednictvím kvantitativního kritéria dosti obecné, budou i specifické transakce (například prodej závodu) podléhat speciální regulaci, pokud přesáhnou hranici kvantitativního kritéria.

18. Odlišné definice významnosti transakcí pro účely schvalování a uveřejňování transakcí

Členské státy mají možnost stanovit odlišné definice významných transakcí pro účely uveřejnění (ve smyslu nového čl. 9c odst. 2), popřípadě vypracování zprávy posuzující, zda je daná transakce spravedlivá a přiměřená (ve smyslu nového čl. 9c odst. 3), a pro účely schvalování transakcí valnou hromadou nebo správním či dozorčím orgánem (ve smyslu nového čl. 9c odst. 4).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – jednotná definice významných transakcí jak pro účely schvalování, tak i uveřejňování**

Varianta znamená nevyužít diskreci směrnice a zakotvit jedinou definici významných transakcí pro účely schvalování i uveřejňování.

- **varianta 1 – odlišné definice významných transakcí pro účely schvalování a uveřejňování**

Varianta 1 využívá diskreci směrnice a zavádí dvě odlišné definice významných transakcí – jednu pro účely schvalování transakce a druhou pro účely uveřejňování transakce na internetových stránkách společnosti.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, české právo neobsahuje definici významných transakcí se spřízněnými stranami, proto ani nerozlišuje mezi definicemi významnosti transakce pro účely schvalování a pro účely uveřejňování.

Směrnice zřejmě vychází z předpokladu, že v případě některých transakcí postačí pouze transparentnost transakce, která sama o sobě zabráni poškození společnosti, resp. menšinových akcionářů, zatímco u jiných transakcí je žádoucí i jejich schválení (rizikovitost transakce je větší).

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika rozlišovat vymezení významných transakcí pro účely uveřejnění (nový čl. 9c odst. 2) a schvalování (nový čl. 9c odst. 4)?

Všichni respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku (tedy 43 % respondentů), shodně uvedli, že by Česká republika neměla rozlišovat vymezení významných transakcí pro účely uveřejnění a schvalování. 57 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce a jak by se měla vymezení významných transakcí lišit?

Na tuto otázku odpověděli 2 respondenti, přičemž uvedli, že všechny významné transakce by měly podléhat stejnému režimu a dvojitý přístup není žádoucí, protože již tak je právní úprava značně složitá.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na jednoznačné odpovědi uvedené ve veřejné konzultaci a na množství kotovaných akciových společností (16 společností), na které navrhovaná úprava bude dopadat, je varianta 0 vhodnější. Tato varianta přispěje i k přehlednosti a jednoduchosti českého právního řádu; úprava bude uživatelsky vstřícnější. Ostatně, přínosy varianty 1 nejsou zcela zřejmé. V českém právním prostředí lze pochybovat, že pouhá transparentnost transakce zamezí zneužití a poškození chráněných subjektů a současně aktivuje menšinové společníky k tomu, aby se případně domáhali svých práv. Právě naopak v případě hrozícího rizika by se mělo přistoupit přímo k požadavku schválení transakce příslušným orgánem společnosti.

19. Odlišné definice významnosti transakcí podle velikosti společnosti

Členské státy mohou stanovit odlišné definice významných transakcí nejen pro účely schválení transakce a uveřejnění transakce, ale i v závislosti na velikosti společnosti.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 4 varianty řešení:

- **varianta 0 – jednotná definice významných transakcí pro všechny kotované společnosti**

Varianta 0 znamená nevyužít diskreci směrnice a zakotvit jedinou definici významných transakcí pro všechny kotované společnosti.

- **varianta 1 – odlišné definice významných transakcí - měly by se rozlišovat podle kategorií účetních jednotek (§ 1b zákona o účetnictví) – na 4 skupiny: mikro, malé, střední a velké**

Varianta 1 využívá diskreci směrnice a zavádí 4 odlišné definice významných transakcí v závislosti na tom, zda jde o kotovanou společnost, jež naplňuje znaky mikro, malé, střední nebo velké účetní jednotky ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

- **varianta 2 – odlišné definice významných transakcí - měly by se rozlišovat podle kategorií účetních jednotek (§ 1b zákona o účetnictví) – pouze na 2 skupiny: velké a ostatní**

Varianta 2 rovněž využívá diskreci směrnice. Zavádí však pouze 2 odlišné definice významných transakcí v závislosti na tom, zda jde o kotovanou společnost, jež naplňuje znaky velké účetní jednotky ve smyslu zákona o účetnictví, či nikoliv.

- **varianta 3 – odlišné definice významných transakcí – při rozlišování by bylo využito některého z kvantitativních ukazatelů (základní kapitál, vlastní kapitál, aktiva, obrát aj.)**

I v případě varianty 3 se využívá diskrece směrnice. Zavádí se 2 odlišné definice významných transakcí v závislosti na tom, zda kotovaná společnost naplňuje některý z kvantitativních ukazatelů. V úvahu přichází základní kapitál, vlastní kapitál, aktiva, či obrát.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, české právo neobsahuje definici významných transakcí se spřízněnými stranami, proto ani nerozlišuje mezi definicemi významnosti podle velikosti společnosti.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika rozlišovat vymezení významných transakcí podle velikosti společnosti?

Na tuto otázku odpovědělo 57 % respondentů. 14 % se domnívá, že by Česká republika měla rozlišovat vymezení významných transakcí podle velikosti společnosti. 43 % naopak uvádí, že by Česká republika neměla rozlišovat vymezení významných transakcí podle velikosti společnosti, k čemuž jeden z respondentů dodává, že v případě volby kvantitativních ukazatelů však dává smysl rozlišovat významné transakce v závislosti na velikosti společnosti. 43 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

V případě, že by Česká republika měla rozlišovat vymezení významných transakcí podle velikosti společnosti, jak by měly být určeny hraniční hodnoty?

Na tuto otázku odpověděli 2 respondenti. První uvedl, že by se hraniční hodnoty měly rozlišovat podle kategorií účetních jednotek (§ 1b zákona o účetnictví) – pouze na 2 skupiny: velké a ostatní, a to v zájmu přehlednosti právní úpravy a srozumitelné aplikace. Druhý respondent pouze uvedl, že rozlišování podle kategorií účetních jednotek je možné. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na skutečnost, že v současné době je v České republice pouze 16 kotovaných akciových společností, které budou podléhat navrhované regulaci odměňování, přičemž z těchto 16 subjektů naplňuje 7 z nich kritéria velké účetní jednotky ve smyslu zákona o účetnictví, 4 společnosti kritéria střední účetní jednotky a 5 společností kritéria malé účetní jednotky (z toho jedna mikro). V případě, že by bylo využito této diskrece, dopadala by výjimka na 9 společností, je varianta 0 nejvhodnější. Varianta 1 se jeví jako zcela zbytečná. Vytvářela by se pravidla i pro jedinou společnost (v případě mikro účetní jednotky) a právní řád by byl značně nepřehledný. Zvolená varianta přispěje k přehlednosti a jednoduchosti českého právního řádu; úprava bude uživatelsky vstřícnější. Ostatně, přínosy ostatních variant nejsou zcela zřejmé (zejména s přihlédnutím k velikosti českého trhu).

20. Zpráva posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce

Směrnice umožňuje členským státům, aby stanovily kotovaným společnostem povinnost vypracovat nebo nechat vypracovat zprávu, jež by posoudila spravedlnost a přiměřenost uzavírané významné transakce z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou. Vypracováním této zprávy může být pověřena buď nezávislá třetí strana, správní nebo dozorčí orgán společnosti, anebo výbor pro audit či jiný výbor z většiny tvořený nezávislými členy orgánu společnosti. Tato zpráva musí být uveřejněna spolu s veřejným oznámením o uzavírání významné transakce se spřízněnými stranami, jež musí být učiněno nejpozději před uzavřením předmětné transakce.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – nestanovit povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou**

Varianta 0 znamená nevyužít diskreci směrnice, tj. nestanovit kotovaným společnostem další povinnost spočívající ve vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je významná transakce spravedlivá a přiměřená.

- **varianta 1 – stanovit povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou**

V případě varianty 1 se využívá možnosti směrnice a kotovaným společnostem je uložena povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou. Vypracováním této zprávy může být pověřena buď nezávislá třetí strana (zřejmě auditor či auditorská společnost), správní nebo dozorčí orgán společnosti, anebo výbor pro audit či jiný výbor tvořený nezávislými členy orgánu společnosti.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný právní předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. Není tak vyžadována ani zpráva posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci, tj. stanovit povinnost vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená?

3 respondenti se domnívají, že by Česká republika neměla využít diskreci a stanovit povinnost vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená.

Jeden respondent je pro využití této diskrece. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Respondenti nepodporující využití diskrece uvedli, že jde o nepřiměřenou zátěž a že na banku je tato povinnost kladena zejména ustanoveními § 8a a 12 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

Navrhované využití diskrece respondent odůvodnil tím, že pokud bude využita výjimka ve směrnici pro transakce učiněné v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek, pak schvalování a transparence budou nutné pouze u transakcí mimo běžný obchodní styk a uzavřené za nikoli běžných tržních podmínek. V takovém případě je na místě uveřejnění zprávy posuzující, zda je transakce za takových netržních podmínek spravedlivá a přiměřená, např. že společnost bude kompenzována jinak při uzavření nevýhodné smlouvy s členem orgánu nebo ovládající osobou (získá jinou výhodu v rámci skupiny apod.). 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

V případě, že by měla být uložena povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená, kdo by měl tuto zprávu vypracovat?

Na tuto otázku odpověděli 2 respondenti. Jeden z nich označil výbor pro audit jako subjekt, kterému má být uložena povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená. Druhý respondent zvolil správní nebo dozorčí orgán společnosti s vysvětlením, že těmto subjektům je stanovena péče řádného hospodáře. Tím však není dotčena možnost, aby si členové správního nebo dozorčího orgánu opatřili znalecký posudek. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Varianta 0 vychází z premisy, že veřejné oznámení významné transakce se spřízněnou stranou se všemi náležitostmi vyžadovanými směrnicí (viz čl. 9c odst. 2) je dostatečným podkladem pro individuální posouzení, zda je uzavíraná transakce spravedlivá a přiměřená z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou. Vyhotovení zprávy posuzující spravedlnost a přiměřenost uzavírané transakce se spřízněnou stranou by společností přineslo další náklady na pořízení zprávy a zvýšení regulatorní zátěže. Přitom není jasné, co přesně se rozumí spravedlností a přiměřeností transakcí a jakými metodami by ji měl orgán (či osoba) příslušný k vyhotovení zprávy poměřovat a zjišťovat. V konečném efektu tak lze mít důvodné pochybnosti, zda by tato zpráva splnila svůj účel a měla skutečnou vypovídající hodnotu o transakci se spřízněnou stranou.

Varianta 1 vychází z myšlenky, že nikoli každý akcionář, věřitel, zaměstnanec nebo jiná zainteresovaná strana, je schopný sám pochopit a zhodnotit možné dopady transakce se spřízněnou stranou na hodnotu společnosti. Z tohoto důvodu se jeví vhodné v zájmu posílení ochrany akcionářů (především menšinových) i ostatních zainteresovaných osob stanovit povinné vyhotovení zprávy, jež by posuzovala spravedlnost a přiměřenost uzavírané transakce se spřízněnou stranou. Rizikem této varianty je skutečnost, že ani nezávislá třetí strana nemusí být schopna řádně posoudit, zda je transakce spravedlivá a přiměřená. Navíc tato varianta s sebou nese zvýšené náklady, které musí kotovaná společnost vynaložit, a další administrativní zátěž.

S ohledem na problematičnost posuzování, zda je transakce spravedlivá a přiměřená, na další dodatečné náklady, které by s sebou vypracování zprávy neslo, a převažující názor vyjádřený ve veřejné konzultaci, se navrhuje využít variantu 0. Povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující, zda byla významná transakce se spřízněnou stranou spravedlivá a přiměřená, nebude kotovaným společností uložena.

21. Orgán oprávněný schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami

Směrnice vyžaduje, aby významné transakce se spřízněnými stranami byly schvalovány valnou hromadou nebo správním či dozorčím orgánem. Pro případ, že členské státy stanoví, že takové transakce jsou schvalovány správním či dozorčím orgánem, je jim ponechána možnost určit, že o již schválených transakcích hlasují akcionáři na valné hromadě.

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 3 varianty řešení:

- **varianta 0 – valná hromada**

Varianta 0 znamená, že významné transakce se spřízněnými stranami bude schvalovat valná hromada.

- **varianta 1 – správní nebo dozorčí orgán**

Využití varianty 1 by vedlo k tomu, že významné transakce se spřízněnými stranami by ve společnostech s monistickým systémem správy a řízení schvalovala správní rada a v dualisticky spravovaných společnostech dozorčí rada.

- **varianta 2 – správní nebo dozorčí orgán a následně valná hromada**

Varianta 2 kombinuje obě předchozí varianty. Předpokládá dvojí schvalování – nejprve by významnou transakci se spřízněnými stranami musela schválit dozorčí nebo správní rada a následně ještě valná hromada.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný právní předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. V souladu s § 255 ZOK však podléhají některé transakce schválení valnou hromadou. Historicky ustanovení § 196a ObchZ rovněž požadovalo u některých typů transakcí souhlas valné hromady. Jinak tomu bylo v případě transakcí podle § 193 odst. 2 ObchZ, k nimž bylo zapotřebí souhlasu dozorčí rady a u kotovaných společností ještě navíc valné hromady. S ohledem na uvedené je zřejmé, že v českém právním prostředí je spíše typické schvalování určitých významných transakcí valnou hromadou.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Který orgán by měl v České republice schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami?

Respondenti v této otázce volili ze dvou možných odpovědí. Zodpovědělo ji 57 % respondentů. Většina z nich se domnívá, že významné transakce se spřízněnými stranami by měl schvalovat správní nebo dozorčí orgán. Pouze jeden respondent uvedl, že by tímto subjektem měla být valná hromada. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Respondenti volbu správního nebo dozorčího orgán zdůvodnili administrativní a časovou zátěží pro svolání a konání valné hromady, zvýšením nákladů společnosti a možností operativnějšího rozhodování. Časová a finanční náročnost by často provedení transakce znemožnila bez ohledu na její výhodnost pro společnost. Rovněž jeden z nich uvedl, že zákon o obchodních korporacích např. v ustanoveních § 190 a 421 tuto otázku dostatečně upravuje již nyní.

Poslední respondent prosazuje schvalování transakcí se spřízněnými stranami valnou hromadou, pouze však za předpokladu, že budou splněny podmínky, které zabrání, resp. omezí vznik nežádoucích nákladů na straně společnosti (neschvalování transakcí v rámci běžného obchodního styku a za tržních podmínek, posouzení přípustnosti transakce členy správního či dozorčího orgánu a až následné schvalování transakce na valné hromadě s tím, že akcionáři, který je spřízněnou stranou, nebude umožněno o transakci hlasovat). 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Pokud by měl významné transakce se spřízněnými stranami schvalovat správní nebo dozorčí orgán (viz předchozí otázka), měly by být takto schválené transakce dále předmětem hlasování na valné hromadě?

Na tuto otázku odpovědělo 43 % respondentů, kteří shodně uvedli, že významné transakce se spřízněnými stranami schválené správním nebo dozorčím orgánem by následně neměly být předmětem hlasování na valné hromadě. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Respondentům se na dvojím schvalování významných transakcí nezamlouvá, že by rozhodovaly dva orgány společnosti. Taková dvojí kontrola není nezbytná a představovala by zbytečnou (nejen) administrativní zátěž pro společnost. Pro některé typy významných transakcí by bylo omezení operativnosti spočívající v jejich schvalování valnou hromadou ohrožující. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Varianta 0 vychází z premisy, že významné transakce se spřízněnými stranami jsou z hlediska společnosti natolik zásadní, že je legitimní požadovat jejich schválení nejvyšším orgánem společnosti, tedy valnou hromadou, a to i se všemi negativy z toho plynoucími (lhůty pro svolání valné hromady, náklady s tím spojené apod.). Ostatně tato varianta je nejvíce v souladu s cílem směrnice, kterým je zapojení akcionářů. A právě na ochranu akcionářů (kteří nejsou spřízněnou stranou) toto pravidlo míří. V českém korporátním právu již dříve valná hromada vybrané transakce schvalovala (§ 196a obchodního zákoníku, popřípadě § 193 odst. 2 – avšak pouze u kotovaných společností a to poté, co transakci schválila dozorčí rada).

Varianta 1 akcentuje pružnost schvalování transakcí se spřízněnými stranami, neboť v kotovaných společnostech se nezřídka svolává valná hromada pouze jednou za rok. Pokud by bylo potřeba schválit významnou transakci v době mezi konáním řádných valných hromad, musela by být svolána mimořádná valná hromada, což je značně nákladné.

Varianta 2 kombinuje schválení správním nebo dozorčím orgánem a dodatečné hlasování akcionářů o významných transakcích na valné hromadě. Ačkoli jejím cílem je zkombinovat pružnost schvalování významných transakcí a kontrolní úlohu akcionářů, znamená pro společnost značnou zátěž (jak administrativní, tak finanční) a vyvolává rovněž složité otázky stran následků zamítavého výsledku hlasování akcionářů na valné hromadě (navzdory souhlasu dozorčí rady). S ohledem na komplikovanost a nákladnost procesu se tato varianta jeví jako nejméně vhodná a rovněž účastníci veřejné konzultace ji jednoznačně odmítli.

Přestože ve veřejné konzultaci převládá názor, že by významné transakce se spřízněnými stranami měl schvalovat správní nebo dozorčí orgán, s ohledem na vymezení významných transakcí, které je poměrně úzké a nemělo by pokrývat velké množství transakcí (srov. výše uvedené vymezení významných transakcí), navíc když ze schvalování budou vyloučeny transakce uzavřené v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek (srov. níže schvalování transakcí se spřízněnými stranami v rámci běžného obchodního styku), kotované společnosti nebude příliš zatěžovat, že transakce bude schvalovat valná hromada. Toto řešení nejvíce naplňuje cíle směrnice. S ohledem na uvedené se jeví jako nejvhodnější, když významné transakce se spřízněnými stranami bude schvalovat valná hromada společnosti.

Zvolená varianta rovněž odpovídá specifikům české prostředí, které se vyznačuje ne příliš rozvinutým kapitálovým trhem, který v jiných zemích sehraje roli disciplinujícího faktoru ve vztahu k chování společností a jejich orgánů. Tuto roli zde nesehraje ani trhy produktové, úvěrové, ani trhy práce manažerů. Navíc platí, že typickou českou společností je společnost s většinovým společníkem. Takový společník je nejen schopen obsadit volené orgány společnosti, ale rovněž ovlivňovat jejich členy. V případě, že by tedy příslušné transakce schvalovala správní nebo dozorčí rada (varianta 1) obsazovaná členy podle vůle majoritního společníka, schválení jako takové by postrádalo smysl. V zásadě by rozhodovala prodloužená ruka spřízněné strany. V českém prostředí není navíc výjimkou snaha obohatit se na úkor jiného. Ex ante kontrola ze strany valné hromady, za současného stanovení nástrojů zabránění vlivu většinového společníka, se tak jeví nejvhodnější s ohledem na české podmínky.

22. Účast akcionáře, který je spřízněnou stranou, na hlasování na valné hromadě

Směrnice vychází z ideje, že pokud se na transakci se spřízněnou stranou podílí určitý člen orgánu společnosti nebo akcionář, neměl by se schvalování transakce nebo hlasování účastnit. Pokud by tedy transakci schvalovala valná hromada, neměl by akcionář o tomto usnesení na valné hromadě hlasovat; bylo by třeba omezit jeho hlasovací právo (pozastavit výkon hlasovacího práva).

Členským státním je však ponechána možnost povolit akcionáři, který je spřízněnou stranou, aby se hlasování účastnil. To nicméně pouze za předpokladu, že vnitrostátní právní předpisy zajišťují odpovídající záruky, které se uplatní během hlasování a které chrání zájmy společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou (spřízněná strana by neměla

transakci schválit přes nesouhlasný názor většiny akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 4 varianty řešení:

- **varianta 0 – pozastavení hlasovacího práva akcionáři, který je spřízněnou stranou**

Varianta 0 by vedla k rozšíření důvodů, při jejichž naplnění akcionář nevykonává hlasovací právo na valné hromadě. Pokud by byl akcionář současně spřízněnou stranou uzavírající významnou transakci s kotovanou akciovou společností, nemohl by na valné hromadě, která tuto transakci schvaluje, o tomto bodě hlasovat.

- **varianta 1 – nepozastavení hlasovacího práva akcionáři, který je spřízněnou stranou – stanovení vyšší většiny hlasů potřebné pro schválení**

V případě varianty 1 by akcionář, který je spřízněnou stranou, mohl na valné hromadě, která schvaluje významnou transakci uzavíranou s ním jako se spřízněnou stranou, o této věci hlasovat. Jako nástroj, který by chránil společnost a menšinové akcionáře, by byla zvolena vyšší většina hlasů potřebná ke schválení (např. ¾ hlasů všech akcionářů).

- **varianta 2 – nepozastavení hlasovacího práva akcionáři, který je spřízněnou stranou – stanovení stropu počtu hlasů akcionáře, který je spřízněnou stranou**

Varianta 2 znamená, že akcionář, který je spřízněnou stranou, může na valné hromadě, která schvaluje významnou transakci uzavíranou s ním jako se spřízněnou stranou, o této věci hlasovat. Jako nástroj, který chrání společnost a menšinové akcionáře, by se zavedl strop počtu hlasů akcionáře, který je spřízněnou stranou (například by se nepřihlíželo k hlasům akcionáře, které převyšují součet hlasů všech ostatních akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou).

- **varianta 3 – nepozastavení hlasovacího práva akcionáři, který je spřízněnou stranou – stanovení potřeby souhlasného stanoviska většiny nezávislých členů dozorčí rady**

V případě varianty 3 by akcionář, který je spřízněnou stranou, mohl na valné hromadě, která schvaluje významnou transakci uzavíranou s ním jako se spřízněnou stranou, o této věci hlasovat. Jako nástroj, který by chránil společnost a menšinové akcionáře, by se zavedlo stanovisko nezávislých členů dozorčí rady.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. Zákon o obchodních korporacích (případně jiné právní předpisy) však v řadě případů, ve kterých se akcionář při rozhodování valné hromady nachází ve střetu zájmů, sístuje takovému akcionáři hlasovací právo [srov. § 426 písm. b) a c) ZOK].

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci a umožnit akcionáři, který je spřízněnou stranou, hlasovat na valné hromadě o významné transakci?

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti. Dva uvedli, že by Česká republika měla využít diskreci a umožnit akcionáři, který je spřízněnou stranou, hlasovat na valné hromadě o významné transakci. Jeden respondent zastává opačný názor a nesouhlasí s využitím této diskrece. Další respondent uvedl, že dnes není zákonem zakázáno, aby takový akcionář hlasoval, tudíž považuje využití diskrece za irelevantní, neboť není ve vztahu k čemu výjimku zakotvit. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Dva respondenti podporující využití diskrece vychází z předpokladu, že by akcionář - spřízněná strana neměl mít omezeno hlasovací právo, neboť v tomto případě budou uplatněny takové nástroje ochrany, které ochrání zájmy společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou, přičemž úplné vyloučení akcionáře - spřízněné strany by mohlo vést k poškození zájmů společnosti včetně spřízněného akcionáře. Případný střet zájmů je řešitelný například stanovením vyššího počtu hlasů potřebných ke schválení nebo možností namítat neplatnost usnesení valné hromady např. pro rozpor s dobrými mravy.

Nevyužití diskrece třetí respondent odůvodnil tím, že akcionář, který je v postavení spřízněné protistrany a uzavírá se společností smlouvu, která není v rámci běžného obchodního styku a její podmínky mohou způsobit újmu společnosti a ostatním akcionářům, by o takové transakci neměl hlasovat, tedy pomocí váhy svých hlasů podpořit schválení takové transakce. Jde o střet zájmů. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Pokud by Česká republika umožnila akcionáři, který je spřízněnou stranou, hlasovat na valné hromadě o významné transakci, jaké nástroje ochrany by se měly uplatnit?

43 % respondentů se domnívá, že na ochranu při hlasování akcionáře, který je spřízněnou stranou, na valné hromadě o významné transakci, by měla být stanovena vyšší většina hlasů potřebná pro její schválení. Jeden respondent upřesňuje, že by tato většina měla být 3/4 hlasů, další uvedl, že by měla být 3/5 hlasů.

Jeden respondent, který nepodporuje využití diskrece umožňující akcionáři, který je spřízněnou stranou, hlasovat o významné transakci na valné hromadě, je naopak pro stanovení stropu počtu hlasů tohoto akcionáře, který je spřízněnou stranou. Akcionář by neměl být schopen proti vůli ostatních akcionářů zajistit schválení významné transakce jen pomocí svých hlasů. Respondent upozorňuje, že stanovení vyšší kvalifikované většiny hlasů nemusí být dostatečné, neboť akcionář může touto většinou hlasů (sám nebo ve shodě s dalšími akcionáři) disponovat, čímž zajistí schválení transakce na újmu minoritních akcionářů. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Přestože se respondenti v rámci veřejné konzultace spíše klonili k možnosti akcionáři hlasovací právo nepozastavovat, varianty, které upřednostňovali, vyvolávají problémy a zřejmě by nenaplnily smysl a účel směrnice.

Varianta 1 (stanovení vyššího kvora) byla jmenována respondenty dvakrát (jednou 3/4 většina, podruhé 3/5 většina). Tato varianta je nicméně problematická, zejména co se týče stanovení konkrétní procentní hranice pro přijetí rozhodnutí. Stále je třeba mít na paměti požadavek směrnice, že vnitrostátní právo musí poskytnout dostatečné záruky, které zabrání spřízněné straně, aby schválila transakci i přes nesouhlasný názor většiny akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou. Nelze a priori paušálně určit, jak vysokou účast ve společnosti bude mít akcionář, který je spřízněnou stranou. V některých případech by mohl být

požadavek např. ¾ většiny hlasů všech akcionářů nedostatečný, neboť většinový akcionář disponující 85 % hlasů by mohl schválit uzavření transakce, která by pro menšinové akcionáře představovala značnou újmu. Z tohoto důvodu je varianta 1 nevhodná.

Varianta 2 překlenuje nedostatky varianty 1, nicméně nebyla upřednostněna žádným respondentem. Navíc v právu obchodních společností je tato konstrukce neznámá. Soukromé právo ji zná v úpravě bytového spoluvlastnictví (§ 1193 a § 1202 odst. 2 druhá věta OZ), nicméně předkládanou novelou občanského zákoníku (která je momentálně v meziresortním připomínkovém řízení) je navrhováno její opuštění. Lze tedy pochybovat i o vhodnosti varianty 2.

Ani varianta 3 nebyla preferována žádným z respondentů. Přestože nezavádí dvojí schvalování (jak stanoví čl. 9c odst. 4 druhý pododstavec), představuje zvýšenou administrativní zátěž, z důvodu které byla odmítnuta právě diskrece čl. 9c odst. 4 druhý pododstavec.

S ohledem na výše řečené, na skutečnost, že schvalovány mají být pouze významné transakce, které nejsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek a rovněž pro známost institutu systace hlasovacího práva (srov. § 426 ZOK) se jeví jako nejvhodnější varianta 0. Tato varianta současně společnosti nejméně zatíží, nebude představovat pro společnosti žádné dodatečné náklady a rovněž nejvíce odpovídá cílům směrnice (ochrání zájmy společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou). Zvolená varianta rovněž odpovídá specifikům českého prostředí, pro které je typická přítomnost většinového akcionáře, jehož míra vlivu může být značná. Nejefektivnějším způsobem omezení jeho vlivu (na úkor společnosti, resp. menšinových akcionářů) je tak ponechání rozhodování o transakci na menšinových akcionářích, tedy systace hlasovacího práva.

23. Schvalování transakcí se spřízněnými stranami v rámci běžného obchodního styku

Směrnice nevztahuje požadavky transparentnosti a schvalování (požadavky nového čl. 9c odst. 2 až 4) na transakce se spřízněnými stranami, které jsou uzavřené v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek. Směrnice ovšem umožňuje členským státům vztáhnout povinnosti plynoucí ze směrnice i na tyto transakce (významné transakce se spřízněnými stranami uzavírané v rámci běžného obchodního styku).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – schvalovat a uveřejňovat i ty významné transakce, které jsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku**

Varianta 0 by znamenala využít diskreci směrnice a rozšířit pravidla o schvalování a uveřejňování i na ty významné transakce se spřízněnými stranami, které jsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek.

- **varianta 1 – neschvalovat a neuveřejňovat ty významné transakce, které jsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku**

V případě varianty 1 by diskrece směrnice využita nebyla a významné transakce se spřízněnými stranami, které jsou uzavírané v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek, by schvalování ani uveřejňování nepodléhaly.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. Zákon o obchodních korporacích nicméně obsahuje pravidla o střetu zájmů; relevantní jsou zejména ustanovení § 55 až 58 ZOK. Ustanovení § 55 odst. 1 stanoví informační povinnost člena orgánu obchodní korporace, který hodlá s touto obchodní korporací uzavřít smlouvu vůči orgánu, jehož je členem, a kontrolnímu orgánu, byl-li zřízen, jinak nejvyššímu orgánu. Takový člen musí uvést i podmínky, za kterých má být smlouva uzavřena. Informační povinnost lze splnit i tím, že informuje nejvyšší orgán, ledaže sám jako jediný společník vykonává jeho působnost (§ 55 odst. 2). Příslušný orgán obchodní korporace může uzavření smlouvy zakázat (§ 56 odst. 2 ZOK). Tato pravidla se nepoužijí pro smlouvy uzavírané v rámci běžného obchodního styku (§ 57 ZOK).

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci, tj. měly by podléhat schválení a uveřejnění i transakce uzavřené v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek?

Všichni 4 respondenti, kteří odpověděli na tuto otázku, se shodli v názoru, že by transakce uzavřené v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek neměly podléhat schválení a uveřejnění. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Respondenti své odpovědi na předchozí otázku odůvodnili tím, že by šlo o nadbytečnou administrativní zátěž, neboť v rámci běžného obchodního styku společnosti uzavírají velké množství transakcí na denní bázi. V případě transakcí uzavíraných v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek nehrozí újma společnosti, akcionářům na transakci nezúčastněným ani věřitelům společnosti. Zároveň uvádí, že splnění podmínky běžného obchodního styku a tržních podmínek je dostatečně kryto péčí řádného hospodáře, která tíží osoby, jež jsou v postavení členů správního a dozorčího orgánu společnosti. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Respondenti v rámci veřejné konzultace jednoznačně upřednostnili variantu 1. Lze se ztotožnit s důvody, které uvádí. Varianta 0 představuje nadbytečnou administrativní zátěž (zejména v případě subjektů na finančním trhu). Jak bylo rovněž uvedeno výše u bodu č. 17, bylo provedeno dotazníkové šetření týkající se transakcí se spřízněnými stranami. Ze všech kotovaných společností se vyjádřily pouze 3 subjekty a velmi lišila. Zatímco jeden subjekt uvedl, že žádná jeho transakce se spřízněnou stranou uzavřená v letech 2016 - 2017 nepřesáhla ani 5 % vlastního kapitálu a ani 1 % aktiv, další respondent uvedl, že v letech 2014 – 2016 uzavřel několik tisíc transakcí se spřízněnými stranami, které přesáhly 30 % vlastního kapitálu, resp. aktiv. Poslední respondent na osobním jednání uvedl, že některé transakce se spřízněnými stranami přesahují i 100 % výše aktiv nebo vlastního kapitálu. Všichni respondenti shodně uvedli, že všechny tyto transakce byly realizovány v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek.

Z dotazníkového šetření a rovněž osobní konzultace s respondenty vyplynulo, že v případě některých subjektů (zejména bank) by schvalování transakcí v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek znamenalo, že předmětem schvalování by bylo i

několik tisíc transakcí ročně, což by mohlo prakticky ochromit fungování těchto subjektů. To však není cílem úpravy. Smyslem úpravy je postihnout výjimečné transakce, u kterých hrozí poškození kotované společnosti, resp. menšinových akcionářů. V případě transakcí uzavíraných v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek nehrozí újma společnosti, akcionářům na transakci nezúčastněným ani věřitelům společnosti. Navíc ani zákon o obchodních korporacích nevztahuje pravidla o střetu zájmů na transakce uzavírané v rámci běžného obchodního styku (§ 57 ZOK). S ohledem na řečené se jako vhodnější jeví varianta 1.

24. Výjimky z požadavků na schvalování významných transakcí se spřízněnými stranami

Směrnice ponechává na členských státech, zda určité typy transakcí vyjmou nebo umožní vyjmout z působnosti směrnice (z povinností podle nového čl. 9c odst. 2 a 4), či nikoliv.

Návrh variant řešení

Je zvažováno 6 variant řešení, přičemž varianty 1 až 5 je možno vzájemně kombinovat:

- **varianta 0 – nevyjmout žádné typy transakcí**

Varianta 0 znamená, že s výjimkou transakcí uzavíraných v rámci běžného obchodního styku a za běžných tržních podmínek (srov. výše čl. 9c odst. 5 druhý pododstavec), budou všechny ostatní transakce, které naplní definici významné transakce, podléhat schválení valnou hromadou a uveřejnění.

- **varianta 1 – vyjmout transakce podle čl. 9c odst. 6 písm. a)**

V případě varianty 1 by ze schvalování a uveřejňování byly vyjmuty významné transakce uzavřené mezi mateřskou a dceřinou společností za předpokladu, že mateřská společnost je jediným společníkem dceřiné společnosti, nebo nemá-li žádná další spřízněná strana v dceřiné společnosti žádný podíl anebo stanoví-li vnitrostátní právo pro takové transakce odpovídající ochranu zájmů společnosti, dceřiné společnosti a jejich akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou.

- **varianta 2 – vyjmout transakce podle čl. 9c odst. 6 písm. b)**

Využití varianty 2 by vedlo k tomu, že se nebudou schvalovat ani uveřejňovat transakce, u nichž se vyžaduje souhlas valné hromady, za předpokladu, že je přiměřeně chráněno spravedlivé zacházení se všemi akcionáři a zájmy společnosti a menšinových akcionářů.

- **varianta 3 – vyjmout transakce podle čl. 9c odst. 6 písm. c)**

Varianta 3 znamená, že speciálními pravidly nebudou podléhat transakce týkající se odměňování, pokud budou v souladu s článkem 9a.

- **varianta 4 – vyjmout transakce podle čl. 9c odst. 6 písm. d)**

V případě varianty 4 by ze schvalování a uveřejňování byly vyjmuty významné transakce uzavřené úvěrovými institucemi na základě opatření zaměřených na ochranu jejich stability a přijatých příslušným orgánem odpovědným za obezřetnostní dohled ve smyslu práva Evropské unie.

- **varianta 5 – vyjmout transakce podle čl. 9c odst. 6 písm. e)**

Využití varianty 5 by vedlo k závěru, že se nebudou schvalovat ani uveřejňovat ty významné transakce, které jsou nabízené všem akcionářům za stejných podmínek, při nichž je zajištěno rovné zacházení se všemi akcionáři i ochrana zájmů společnosti.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný právní předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. Neobsahuje tak ani žádné výjimky.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci a vyjmout některé transakce z povinností podle čl. 9c odst. 2 a 4?

Na tuto otázku odpověděli 4 respondenti, kteří se shodli, že by Česká republika měla využít diskreci a vyjmout některé transakce z povinností podle čl. 9c odst. 2 a 4. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Své odpovědi na předchozí otázku respondenti zdůvodnili tím, že nevyužití diskrece vyjmout některé transakce se spřízněnými stranami z režimu jejich schvalování by vedlo k neefektivnímu fungování společností. Jeden respondent upozorňuje, že banky podléhají dohledu České národní banky a jsou vázány přísnými pravidly, která upravují veškeré činnosti bank, tedy i transakce uvedené v čl. 9c odst. 6 písm. a) až e).

Další respondent upřesňuje, že doporučuje využít výjimku podle čl. 9c odst. 6 písm. d) směrnice, tj. pro transakce uzavřené úvěrovými institucemi v případě ozdravných postupů. Ostatní transakce se spřízněnými stranami nedoporučuje vyjímát z režimu schvalování, neboť budou-li vyňaty transakce uzavírané v rámci běžného obchodního styku a za tržních podmínek, není pro to důvod. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Které transakce by měly být vyjmuty z povinností podle čl. 9c odst. 2 a 4?

Na tuto otázku odpověděli 3 respondenti. Všichni tři se domnívají, že by měly být vyjmuty z povinností podle čl. 9c odst. 2 a 4 transakce uzavřené úvěrovými institucemi na základě opatření zaměřených na ochranu jejich stability a přijatých příslušným orgánem odpovědným za obezřetnostní dohled ve smyslu práva Unie. Dva respondenti jsou i pro vyjmutí transakcí mezi mateřskou a dceřinou společností za předpokladu, že mateřská společnost je jediným společníkem dceřiné společnosti, transakcí mezi mateřskou a dceřinou společností za předpokladu, že žádná další spřízněná strana nemá v dceřiné společnosti žádný podíl, a transakcí mezi mateřskou společností a jí řízenou dceřinou společností. Jeden respondent navrhl, že by měly být vyjmuty transakce ve všech případech, které připouští směrnice. 4 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

S ohledem na výsledek veřejné konzultace a na přílišné zatížení pro společnosti, které by společnostem v případě varianty 0 vzniklo, se jeví tato varianta jako nejméně vhodná.

Varianta 1 se navrhuje využít. Ačkoli v praxi může docházet k účelovému vkládání značné části majetku mateřské společnosti do stoprocentně vlastněné dceřiné společnosti, aby tak byli obežiti akcionáři mateřské společnosti, kteří na nakládání s majetkem ve vlastnictví dceřiné společnosti nemají žádný vliv, bylo by nesystémové v rámci transpozice směrnice

řešit pro úzký okruh společností tento potenciální problém. Tato problematika by měla být spíše řešena společně pro všechny společnosti.

Přínosy varianty 2 se jeví být minimální a tato varianta nebyla vůbec podpořena ve veřejné konzultaci. České korporátní právo stanovuje povinnost schválení transakce valnou hromadou pouze výjimečně. Takovým případem je např. schválení převodu závodu [§ 421 odst. 2 písm. m) ZOK], což je však nepochybně významnou transakcí, která by měla podléhat pravidlům schvalování a uveřejňování. Varianta 2 se proto v tomto ohledu jeví jako nevhodná.

Varianta 3 je přínosná. V případě transakcí týkajících se odměňování již valná hromada schválila politiku odměňování, která je uveřejněna na internetových stránkách, a proto další schvalování valnou hromadou a uveřejňování je nadbytečné. Pokud politika odměňování není schválena, postupuje se podle dosavadní praxe, ale i v takovém případě se konkrétní odměny uveřejňují ve zprávě o odměňování. Nevyužití této diskrece by vedlo k zbytečné administrativní zátěži společností.

Varianta 4 našla velkou podporu ve veřejné konzultaci. S ohledem na skutečnost, že transakce uzavřené úvěrovými institucemi na základě opatření zaměřených na ochranu jejich stability přijatých orgánem dohledu jsou činěny na základě opatření přijatých Českou národní bankou, nehrozí, že budou na úkor společnosti či menšinových akcionářů. Variantu 4 je tak vhodné využít.

Pokud jde o variantu 5, ta své zastávce ve veřejné konzultaci příliš nenalezla. S ohledem na vymezení významných transakcí nelze ani předpokládat, že by tato výjimka našla v praxi uplatnění. Proto se nenavrhuje její využití.

S ohledem na výše řečené a na skutečnost, že je možné jednotlivé varianty kombinovat, navrhuje se využít variant 1, 3 a 4.

25. Zpráva posuzující spravedlnosti a přiměřenosti transakce uzavírané dceřinou společností

Kromě významných transakcí uveřejňovaných podle čl. 9c odst. 2 členské státy zajistí, že společnosti uveřejní i významné transakce uzavřené mezi spřízněnou stranou společnosti a dceřinou společností této společnosti.

Nad rámec uvedeného je na členských státech, zda i u těchto transakcí bude požadována zpráva (ve smyslu čl. 9c odst. 3), která zhodnotí, zda jsou transakce přiměřené a spravedlivé z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou. Tato diskrece do značné míry navazuje na diskreci v novém čl. 9c odst. 3 (srov. bod 20 – Zpráva posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce).

Návrh variant řešení

Jsou zvažovány 2 varianty řešení:

- **varianta 0 – nestanovit povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou**

Varianta 0 znamená nevyužít diskreci směrnice, tj. nestanovit kotovaným společnost další povinnost spočívající ve vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je významná transakce spravedlivá a přiměřená.

- **varianta 1 – povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou**

V případě varianty 1 se využívá možnosti směrnice a kotovaným společností je uložena povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce se spřízněnou stranou. Vypracováním této zprávy může být pověřena buď nezávislá třetí strana (zřejmě auditor či auditorská společnost), správní nebo dozorčí orgán společnosti, anebo výbor pro audit či jiný výbor tvořený nezávislými členy orgánu společnosti.

Shrnutí a výsledek konzultace

Stávající stav: Jak již bylo uvedeno výše, zákon o obchodních korporacích ani jiný předpis nestanoví, že by některý z orgánů společnosti měl schvalovat významné transakce se spřízněnými stranami. Není tak vyžadována ani zpráva posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce.

V rámci veřejné konzultace byly subjektům položeny tyto otázky:

Měla by Česká republika využít diskreci, tj. stanovit povinnost vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená?

Tři respondenti shodně uvedli, že by Česká republika neměla stanovit povinnost vyhotovení a uveřejnění zprávy posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená. Jeden respondent doporučil využít této diskrece. Tři respondenti na tuto otázku neodpověděli.

Z jakého důvodu se přikláníte k možnosti Vámi vybrané v předchozí otázce?

Respondenti hlasující proti zavedení diskrece uvádí, že by šlo o zbytečnou administrativní zátěž, a nevidí důvod, proč by měla být taková povinnost zakotvena. Jeden respondent upozorňuje, že banky podléhají dohledu České národní banky a jsou vázány přísnými pravidly, která upravují veškerou činnost bank.

Respondent podporující využití diskrece uvádí, že diskrece doplňuje povinnost veřejně oznamovat transakce uzavřené mezi spřízněnou protistranou společností a dceřinou společností této společnosti, aby nemohlo docházet k obcházení regulace. 3 respondenti na tuto otázku neodpověděli.

V případě, že by měla být uložena povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující, zda je transakce spravedlivá a přiměřená, kdo by měl tuto zprávu vypracovat?

Na tuto otázku odpověděli dva respondenti. Respondent podporující využití diskrece, tedy stanovení povinnosti vypracovat zprávu posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce, uvedl, že by tuto zprávu měl vyhotovit a uveřejnit správní nebo dozorčí orgán společnosti. Druhý respondent uvedl, že by zprávu měl vyhotovit a uveřejnit výbor pro audit. 5 respondentů na tuto otázku neodpovědělo.

Návrh nejvhodnějšího řešení a odůvodnění

Variantu 0 vychází z premisy, že veřejné oznámení významné transakce uzavřené mezi spřízněnou stranou společností a dceřinou společností této společnosti je dostatečným podkladem pro individuální posouzení, zda je uzavíraná transakce spravedlivá a přiměřená z pohledu společnosti a akcionářů, kteří nejsou spřízněnou stranou. Vyhotovení zprávy posuzující spravedlnost a přiměřenost transakce by společností přineslo další náklady na pořízení zprávy a zvýšení regulační zátěže. Přitom není jasné, co přesně se rozumí spravedlností a přiměřeností transakcí a jakými metodami by ji měl orgán (či osoba)

příslušný k vyhotovení zprávy poměřovat a zjišťovat. V konečném efektu tak lze mít důvodné pochybnosti, zda by tato zpráva splnila svůj účel a měla skutečnou vypovídající hodnotu o transakci uzavírané mezi spřízněnou stranou společnosti a dceřinou společností této společnosti.

Varianta 1 vychází z myšlenky, že nikoli každý akcionář, věřitel, zaměstnanec nebo jiná zainteresovaná strana, je schopný sám pochopit a zhodnotit možné dopady transakce uzavřené mezi spřízněnou stranou společnosti a dceřinou společností této společnosti. Z tohoto důvodu se jeví vhodné v zájmu posílení ochrany akcionářů (především menšinových) i ostatních zainteresovaných osob stanovit povinné vyhotovení zprávy, jež by posuzovala spravedlnost a přiměřenost uzavírané transakce se spřízněnou stranou. Rizikem této varianty je skutečnost, že ani nezávislá třetí strana nemusí být schopna řádně posoudit, zda je transakce spravedlivá a přiměřená. Navíc tato varianta s sebou nese zvýšené náklady, které musí kotovaná společnost vynaložit, a další administrativní zátěž.

S ohledem na problematičnost posuzování, zda je transakce spravedlivá a přiměřená, na další dodatečné náklady, které by s sebou vypracování zprávy neslo, a převažující názor vyjádřený ve veřejné konzultaci, se navrhuje využít variantu 0. To ostatně odpovídá i variantě zvolené v případě diskrece stanovené v čl. 9c odst. 3. Povinnost vyhotovit a uveřejnit zprávu posuzující, zda byla významná transakce uzavřená mezi spřízněnou stranou společnosti a dceřinou společností této společnosti spravedlivá a přiměřená, nebude uložena.

3 VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

3. 1. Náklady

Navrhovaná právní úprava bude znamenat vynaložení nákladů pro osoby vedoucí majetkové účty a kotované společnosti, a to zejména na předávání a poskytování informací, které nová právní úprava přináší. Kotovaným společnostem rovněž navrhovaná úprava ukládá další povinnosti nad rámec stávající úpravy, a to v otázce vyhotovení, schvalování a uveřejnění politiky odměňování a zprávy o odměňování a v otázce schvalování a uveřejňování významných transakcí uzavíraných se spřízněnými stranami.

Navrhovaná právní úprava přinese dodatečné náklady institucionálním investorům a správcům aktiv, které vzniknou v důsledku povinnosti vypracovat politiku zapojení. Institucionální investoři a správci aktiv jako tzv. profesionální investoři často investují do akcií společností, které jsou obchodovány na regulovaném trhu, neboť tak často rozkládají rizika portfolia. Konkrétní čísla zapojení institucionálních investorů nejsou ministerstvu financí známy, ovšem zapojení institucionálních investorů do kotovaných společností není zanedbatelné.

Schvalování významných transakcí bude představovat pro kotované společnosti dodatečné náklady, neboť určité transakce, které doposud nebyly schvalovány na valné hromadě, mohou nabýt platnosti a účinnosti pouze po schválení valnou hromadou. Tato úprava může do jisté míry limitovat flexibilitu společnosti při nakládání s majetkem.

3. 2. Přínosy

Hlavním přínosem navrhované právní úpravy je zlepšení postavení akcionářů a zvýšení jejich informovanosti vzhledem k výkonu jejich práv a dále zvýšení transparentnosti institucionálních investorů, správců aktiv a poradců pro hlasování.

Další přínosem směrnice je vyšší transparentnost odměn nejvyšších představitelů společností a transparentnost významných akcí, neboť mnohé parametry významných transakcí se spřízněnými stranami budou nově povinně uveřejňovány na webu kotovaných společností.

4. STANOVENÍ POŘADÍ VARIANT A VÝBĚR NEJVHODNĚJŠÍHO ŘEŠENÍ

Vyhodnocení zvažovaných variant a výběr nevhodnějšího řešení jsou pro navrhované změny uvedeny v bodech 1 až 25.

5. IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ

Začlenění doporučených variant bude provedeno změnou dotčených ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Vynucování pak bude probíhat v rámci dohledové činnosti České národní banky.

6. PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE

Přezkum účinnosti a vhodnosti nové právní úpravy bude prováděn Českou národní bankou, která vykonává funkci dohledového orgánu nad finančním trhem.

7. KONZULTACE A ZDROJE DAT

Návrh zákona byl konzultován se subjekty finančního trhu. Řešené otázky byly konzultovány prostřednictvím konzultačního materiálu uveřejněného na internetových stránkách Ministerstva financí a Ministerstva spravedlnosti. Informace o publikaci konzultačního materiálu byla rovněž rozeslána na e-mailové adresy subjektů, jejichž akcie jsou obchodovány na regulovaném trhu, Centrálnímu depozitáři cenných papírů a schovatelům, kteří provádí obchody na účtech zákazníků u Centrálního depozitáře. Zároveň byly osloveny profesní asociace, a to Česká bankovní asociace a Asociace pro kapitálový trh. Materiál byl rovněž zaslán České národní bance, Svazu průmyslu a dopravy České republiky, Hospodářské komoře České republiky, Českomoravské konfederaci odborových svazů, Komoře auditorů České republiky a Komoře daňových poradců České republiky.

B. Zhodnocení zvláštních dopadů a souladu s právními normami

1. Zhodnocení dopadů na veřejné rozpočty

V souvislosti s přijetím návrhu zákona nejsou očekávány dopady na veřejné rozpočty.

2. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem ČR

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Z ústavního pořádku České republiky nevyplývají specifické právní normy ústavněprávní síly dopadající na oblast korporátního práva.

Návrh zákona se dotýká zejména ústavně zaručeného práva vlastnit majetek (čl. 11 LPS), ústavně zaručeného práva na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním a zneužíváním údajů o své osobě (čl. 10 LPS) a ústavně zaručeného práva podnikat (čl. 26 LPS). Při zásazích do těchto základních práv návrh zákona plně respektuje zásadu, že při stanovení mezí základních práv musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu (čl. 4 odst. 4 LPS).

Pokud jde o postavení České národní banky, návrh zákona respektuje zásadu, že do činnosti České národní banky lze zasahovat pouze na základě zákona (čl. 98 odst. 1 Ústavy), a činí tak způsobem, který neohrožuje plnění jejího hlavního ústavně zakotveného cíle, jímž je péče o cenovou stabilitu. Kromě toho návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky, např. zásady vyplývající z pojmu demokratického právního státu (čl. 1 Ústavy), zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (čl. 2 odst. 2 LPS) a v oblasti správního trestání zásadu *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* (čl. 39 LPS).

3. Zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami a slučitelnost s právními akty EU

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a rovněž je tomu tak i u právních aktů Evropské unie. Navrhovaná právní úprava je implementací evropských právních předpisů, konkrétně směrnice o podpoře dlouhodobého zapojení akcionářů. Z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, nevyplývají specifické právní normy dopadající na oblast korporátního práva. Kromě toho návrh zákona respektuje další práva zaručená Evropskou úmluvou o lidských právech, zejména právo na spravedlivý proces (čl. 6 odst. 1 Úmluvy) a prostředek nápravy (čl. 13 Úmluvy) tím, že nijak neomezuje právo osob dotčených zásahy do výše uvedených práv žádat o přezkoumání těchto zásahů soud, a dále zásadu *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege* (čl. 7 Úmluvy) tím, že skutkové podstaty přestupků jsou stanoveny zákonem a vymezeny dostatečně určitě a předvídatelně.

Návrh zákona je v souladu s právními akty Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie, zejména se zásadou proporcionality a subsidiarity, se zásadou rovného zacházení, zásadou nediskriminace a právní jistoty.

4. Sociální dopady

Navrhovaná právní úprava nemá sociální dopady.

5. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na životní prostředí

Návrh zákona nemá dopad na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava není v rozporu se zákazem diskriminace a nemá žádný dopad na rovnost mužů a žen.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (DPIA)

Návrh zákona má dopady ve vztahu k ochraně osobních údajů. V návrhu zákona jsou navrhovány určité změny v uveřejňování údajů o fyzických osobách, které jsou členy volených orgánů (členy představenstva, dozorčí a správní rady) nebo generálním ředitelem, a dále o osobách, které jsou spřízněnou stranou emitenta kotovaných akcií za předpokladu, že emitent se spřízněnou stranou kontrahuje. Níže jsou rozebrány obě oblasti, které mají vliv na ochranu osobních údajů nebo ochranu soukromí.

Předně návrh zákona předpokládá, že emitent je povinen každoročně vyhotovit zprávu o odměňování obsahující odměny jednotlivých osob, na něž dopadá politika odměňování, tj. členů představenstva, dozorčí a správní rady a generálního ředitele. S ohledem na skutečnost, že výše odměn musí být ve zprávě o odměňování uvedena na individuální bázi, je třeba každého odměňovaného dostatečně identifikovat. Zpráva o odměňování se navíc musí uveřejňovat na internetových stránkách emitenta. Osobní údaje o odměňovaných a rovněž výše jejich ročních odměn tak budou veřejně dostupné. Oproti stávajícímu stavu dochází částečně k rozšíření publicity osobních údajů. Již de lege lata jsou v obchodním rejstříku veřejně dostupné informace o členech volených orgánů (představenstva, dozorčí a správní rady). Kromě toho jsou některé osobní údaje (jméno a příjmení) o odměňovaných osobách uvedeny i ve výroční zprávě emitenta [srov. § 118 odst. 4 písm. h) ZPKT], která se zakládá do sbírky listin a je tak veřejně přístupná. Na druhou stranu v obchodním rejstříku nejsou vedeni vrcholní zaměstnanci. Ve vztahu ke generálním ředitelům tak dochází k rozšíření publicity; i tito však mohou podléhat již dnes uveřejnění ve výroční zprávě emitenta podle § 118 odst. 4 písm. h) ZPKT.

Pokud jde o věcný rozsah uveřejňovaných údajů, již v současné době se uveřejňují, jako součást výroční zprávy, souhrnné odměny osob s řídicí pravomocí emitenta [srov. § 118 odst. 4 písm. f) ZPKT]. Tento věcný rozsah se nicméně rozšiřuje v tom smyslu, že napříště se budou uveřejňovat individuální odměny, aby uveřejněné údaje měly větší vypovídající hodnotu a aby bylo možno ověřit, zda odměny jednotlivých osob jsou přiměřené (ve vztahu k činnostem, které vykonávají, kvalitě jejich činností atd.). Na druhou stranu, aby byly minimalizovány zásahy do soukromí odměňovaných, navrhuje se stanovit, že ve zprávě o odměňování se neuvádí citlivé údaje podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů nebo osobní údaje týkající se rodinné situace těchto osob (srov. rovněž čl. 9b odst. 2 směrnice). Publicita zprávy o odměňování se navíc omezuje časově. Zpráva o odměňování obsahující osobní údaje o odměňovaných musí být veřejně dostupná po dobu 10 let. Pokud by emitent chtěl uveřejňovat zprávu o odměňování déle, nesměla by již obsahovat osobní údaje (srov. čl. 9b odst. 5 směrnice). Přestože tak dochází k rozšíření uveřejňovaných osobních údajů, zavádí se rovněž nástroje (v rozsahu přípustném směrnicí), které toto rozšíření vyvažují.

Návrh zákona dále stanoví, že je třeba uveřejnit na internetových stránkách emitenta významné transakce se spřízněnými stranami. Součástí tohoto uveřejnění je i identifikace

spřízněné strany - jméno a příjmení spřízněné strany. Přehled některých smluv se již de lege lata uvádí ve zprávě o vztazích podle § 82 odst. 2 písm. e) zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, (dále také jen „ZOK“), která se zakládá do sbírky listin obchodního rejstříku. Nově navrhované pravidlo je širší, pokud jde o osoby, s nimiž emitent uzavírá významnou transakci, na druhou stranu užší, pokud jde o transakce jako takové; uveřejňují se pouze významné transakce, tj. velmi omezený okruh transakcí. Je rovněž zvoleno jiné informační médium – internetové stránky společnosti. Aby se zajistila transparentnost transakcí a zamezilo se zneužití uzavírání transakcí se spřízněnými stranami, je publicita transakce nezbytností. Kdyby absentoval údaj o identifikaci spřízněné strany, postrádalo by uveřejnění vypovídající hodnotu. Nutno zdůraznit, že rozsah uveřejňovaných osobních údajů o spřízněných stranách není široký (vyžaduje se pouze jméno a příjmení). Zvolené nástroje se tak jeví přiměřené k dosažení kýženého cíle; jde ostatně o požadavek práva Evropské unie.

V jiných ohledech návrh zákona nezasahuje do ochrany soukromí či osobních údajů. Návrh zákona žádným jiným způsobem nemění dosavadní praxi v této oblasti. Návrh zákona není v rozporu s Úmluvou o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (vyhlášené pod č. 115/2001 Sb. m. s.), ani se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrh zákona není v rozporu s již výše uvedeným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), které se použije od 25. května 2018. V současné době se projednává návrh zákona o zpracování osobních údajů, který bude adaptací českého právního řádu na toto nařízení.

8. Zhodnocení korupčních rizik (CIA)

Korupční rizika, která mohou vést ke zvýhodnění konkrétních subjektů vůči jiným, spočívají v benevolentním výkonu dohledu a správního řízení ze strany orgánů dohledu. Návrh právní úpravy zpřesňuje současné požadavky a nezakládá žádné nové diskrece pro dohledový orgán, tedy dochází spíše ke snížení korupčního rizika než k jeho navýšení. Je však třeba uvést, že správní řízení se řídí správním řádem či sektorovými procesními předpisy. Rozhodovací pravomoc je transparentní a je vždy možné určit konkrétní subjekty, které jsou odpovědné za rozhodnutí. Na základě výše uvedených skutečností je možné usoudit, že se nepředpokládá vznik žádných korupčních rizik.

9. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na mezinárodní konkurenceschopnost

Transpozice směrnice nemá dopad na mezinárodní konkurenceschopnost ČR.

10. Zhodnocení dopadů na podnikatelské prostředí

Návrh zákona zavede povinnosti pro schovatele cenných papírů, což může vést k nárůstu nákladů na držení cenných papírů pro druhé osoby.

11. Zhodnocení dopadů na územní samosprávné celky (kraje, obce)

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá dopad na územní samosprávné celky.

12. Zhodnocení dopadů na spotřebitele

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádné dopady na spotřebitele,

13. Zhodnocení dopadů na výkon statistické služby

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádné dopady na výkon statistické služby.

14. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.